

Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

► B**DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2022/127****od 7. prosinca 2021.****o dopuni Uredbe (EU) 2021/2116 Europskog parlamenta i Vijeća pravilima o agencijama za plaćanja i drugim tijelima, financijskom upravljanju, poravnanju računa, sredstvima osiguranja i upotrebi eura**

(SL L 20, 31.1.2022., str. 95.)

Koju je izmijenila:

Službeni list

		br.	stranica	datum
► <u>M1</u>	Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/57 od 31. listopada 2022.	L 5	7	6.1.2023.
► <u>M2</u>	Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/1309 od 26. travnja 2023.	L 162	3	28.6.2023.
► <u>M3</u>	Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/1448 od 10. svibnja 2023.	L 179	2	14.7.2023.
► <u>M4</u>	Delegirana uredba Komisije (EU) 2025/310 od 5. prosinca 2024.	L 310	1	12.2.2025.

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2022/127

od 7. prosinca 2021.

o dopuni Uredbe (EU) 2021/2116 Europskog parlamenta i Vijeća pravilima o agencijama za plaćanja i drugim tijelima, financijskom upravljanju, poravnanju računa, sredstvima osiguranja i upotrebi eura

POGLAVLJE I.

Agencije za plaćanja i druga tijela

Članak 1.

Uvjeti za akreditaciju agencija za plaćanja

1. Države članice akreditiraju kao agencije za plaćanja odjele ili tijela koji ispunjavaju uvjete iz ovog stavka i usklađeni su s kriterijima iz stavaka 2. i 3. Agencije za plaćanja koje upravljaju rashodima i kontroliraju ih kako je predviđeno u članku 9. stavku 1. Uredbe (EU) 2021/2116 osiguravaju u pogledu plaćanja koja izvršavaju te dostave i čuvanja informacija dostatna jamstva:

- (a) za vrste intervencija iz Uredbe (EU) 2021/2115, da su rashodi popraćeni odgovarajućim prijavljenim ostvarenjem i da su ostvareni u skladu s primjenjivim sustavima upravljanja;
- (b) da su plaćanja u pogledu mjera utvrđenih u uredbama (EU) br. 228/2013 ⁽¹⁾, (EU) br. 229/2013 ⁽²⁾, (EU) br. 1308/2013 i (EU) br. 1144/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ zakonita i pravilna;
- (c) da se izvršena plaćanja točno i iscrpno knjiže;
- (d) da se provode provjere propisane zakonodavstvom Unije;
- (e) da se potrebni dokumenti podnose u rokovima i u obliku kako je propisano pravilima Unije;
- (f) da su dokumenti dostupni i čuvaju se na način kojim se osigurava njihova cjelovitost, valjanost i čitkost tijekom vremena, što se odnosi i na elektroničke dokumente u smislu pravila Unije.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 228/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. ožujka 2013. o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u najudaljenijim regijama Unije i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 247/2006 (SL L 78, 20.3.2013., str. 23.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 229/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. ožujka 2013. o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u korist manjih egejskih otoka i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1405/2006 (SL L 78, 20.3.2013., str. 41.).

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 1144/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o mjerama informiranja i promocije u vezi s poljoprivrednim proizvodima koje se provode na unutarnjem tržištu i u trećim zemljama te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 3/2008 (SL L 317, 4.11.2014., str. 56.).

▼B

2. Da bi bila akreditirana, agencija za plaćanja mora imati upravnu organizaciju i sustav unutarnje kontrole koji su usklađeni s kriterijima iz Priloga I. u pogledu:

- (a) unutarnjeg okruženja;
- (b) aktivnosti kontrole;
- (c) informacija i komunikacije;
- (d) praćenja.

3. Države članice mogu utvrditi dodatne akreditacijske kriterije kako bi uzele u obzir veličinu, odgovornosti i druga posebna obilježja agencije za plaćanja.

*Članak 2.***Uvjeti za akreditaciju koordinacijskih tijela**

1. Ako je akreditirano više od jedne agencije za plaćanja, u skladu s člankom 10. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/2116, predmetna država članica akreditira kao koordinacijska tijela odjele ili tijela koji ispunjavaju uvjete utvrđene u stavku 2. i usklađeni su s kriterijima iz stavaka 3. i 4. Ta država članica odlučuje o akreditaciji koordinacijskog tijela formalnim aktom na razini ministarstva nakon što se uvjeri da je administrativnim aranžmanima tog tijela zajamčena njegova sposobnost obavljanja zadaća iz tog članka.

2. Da bi bilo akreditirano, koordinacijsko tijelo osigurava:

- (a) da se izjave koje se dostavljaju Komisiji temelje na informacijama dobivenima iz pravilno ovlaštenih izvora;
- (b) da je godišnje izvješće o uspješnosti iz članka 54. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/2116 i članka 134. Uredbe (EU) 2021/2115 obuhvaćeno područjem primjene mišljenja iz članka 12. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/2116 i da se pri njegovu slanju prilaže izjava rukovodstva koja se odnosi na sastavljanje cijelog izvješća;
- (c) da su izjave koje se dostavljaju Komisiji prethodno pravilno odobrene;
- (d) da postoji odgovarajući revizijski trag koji podupire informacije koje se dostavljaju Komisiji;
- (e) da se primljene i poslane informacije pohranjuju na siguran način u elektroničkom obliku.

3. Da bi bilo akreditirano, koordinacijsko tijelo mora imati upravnu organizaciju i sustav unutarnje kontrole za sastavljanje godišnjeg izvješća o uspješnosti u skladu sa zahtjevima koje je nadležno tijelo utvrdilo za pripadajuće postupke, a posebno s kriterijima koji se odnose na informacije i komunikaciju iz Priloga II.

4. Države članice mogu utvrditi dodatne akreditacijske kriterije kako bi uzele u obzir veličinu, odgovornosti i druga posebna obilježja koordinacijskog tijela.

Članak 3.

Obveze agencije za plaćanja u pogledu javne intervencije

1. Agencije za plaćanja iz članka 9. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/2116 upravljaju i osiguravaju kontrolu operacija povezanih s interventnim mjerama javnog skladištenja za koje su odgovorne u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu III. ovoj Uredbi te, prema potrebi, u sektorskom poljoprivrednom zakonodavstvu, osobito na temelju minimalne učestalosti provjera utvrđene u tom prilogu.

Agencije za plaćanja mogu delegirati svoje ovlasti povezane s mjerama za javnu intervenciju interventnim agencijama koje ispunjavaju uvjete odobrenja iz točke 1.D Priloga I. ovoj Uredbi ili djelovati putem drugih agencija za plaćanja.

2. Ne dovodeći u pitanje njihovu opću odgovornost u vezi s javnim skladištenjem, agencije za plaćanja ili interventne agencije mogu:

- (a) povjeriti upravljanje određenim mjerama javnog skladištenja fizičkim ili pravnim osobama koje skladište otkupljene poljoprivredne proizvode („skladištari”);
- (b) ovlastiti fizičke ili pravne osobe za obavljanje određenih posebnih zadaća koje su utvrđene sektorskim poljoprivrednim zakonodavstvom.

Ako agencije za plaćanja povjere upravljanje skladištima kako je navedeno u prvom podstavku točki (a), takvo se upravljanje provodi na temelju ugovora o skladištenju koji se temelji na obvezama i općim načelima iz Priloga IV.

3. Obveze agencija za plaćanja u vezi s javnim skladištenjem posebno obuhvaćaju sljedeće:

- (a) vođenje evidencija zaliha i financijskih računa za svaki proizvod obuhvaćen interventnom mjerom javnog skladištenja, na temelju operacija koje se provode od 1. listopada jedne godine do 30. rujna sljedeće godine, pri čemu se to razdoblje naziva „obračunska godina”;
- (b) vođenje ažuriranog popisa skladištara s kojima su sklopile ugovore o javnom skladištenju. Taj popis sadržava podatke koji omogućuju točnu identifikaciju svih mjesta skladištenja, njihov kapacitet, broj skladišta, hladnjača i silosa te njihove nacрте i sheme;
- (c) stavljanje na raspolaganje Komisiji standardnih ugovora koji se koriste za javno skladištenje, pravila utvrđenih za preuzimanje proizvoda, njihovo skladištenje i otpremu iz skladišta skladištara te pravila koja se primjenjuju na odgovornost skladištara;
- (d) vođenje centralizirane računalne evidencije svih zaliha, koja obuhvaća sva mjesta skladištenja, sve proizvode te sve količine i kvalitete različitih proizvoda, navodeći u svakom slučaju masu (neto i bruto, prema potrebi) ili volumen;

▼B

- (e) provođenje svih operacija koje se odnose na skladištenje, čuvanje, prijevoz ili prijenos interventnih proizvoda u skladu sa zakonodavstvom Unije i nacionalnim zakonodavstvom, ne dovodeći u pitanje odgovornost kupaca, ostalih agencija za plaćanja uključenih u operaciju i svih drugih osoba koje u tom pogledu postupaju po nalogu;
- (f) provođenje provjera na mjestima držanja interventnih zaliha, tijekom cijele godine, u neredovitim vremenskim razmacima i bez prethodnog upozorenja. Međutim, ako se time ne ugrožava svrha kontrole, dopušteno je dati prethodnu najavu strogo ograničenu na minimalno potrebno vrijeme. Takva se najava ne smije dati više od 24 sata unaprijed, osim u posebno opravdanim slučajevima;
- (g) provođenje godišnje inventure u skladu s člankom 4.

Ako u državi članici vođenje računa javnog skladištenja za jedan ili više proizvoda obavlja više agencija za plaćanja, evidencije zaliha i financijski računi iz prvog podstavka točaka (a) i (d) konsolidiraju se na razini države članice prije nego što se odgovarajuće informacije dostave Komisiji.

4. Agencije za plaćanja osiguravaju:

- (a) pravilno čuvanje proizvoda obuhvaćenih interventnim mjerama Unije na način da najmanje jednom godišnje provjeravaju kvalitetu uskladištenih proizvoda;
- (b) cjelovitost interventnih zaliha.

5. Agencije za plaćanja odmah obavješćuju Komisiju:

- (a) o slučajevima u kojima će produljenje razdoblja skladištenja vjerojatno uzrokovati smanjenje kvalitete proizvoda;
- (b) o količinskim gubicima ili smanjenju kvalitete proizvoda zbog prirodnih katastrofa.

U situacijama iz prvog podstavka Komisija donosi odgovarajuću odluku:

- (a) u situacijama iz prvog podstavka točke (a), u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 229. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1308/2013;
- (b) u situacijama iz prvog podstavka točke (b), u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 102. stavka 3. Uredbe (EU) 2021/2116.

6. Agencije za plaćanja snose sve financijske posljedice lošeg čuvanja proizvoda obuhvaćenih interventnim mjerama Unije, posebno one koje su posljedica neprikladnih metoda skladištenja. Ne dovodeći u pitanje pravo na regres od skladištara, agencije za plaćanja snose financijsku odgovornost za neispunjenje svojih obveza.

7. Agencije za plaćanja dužne su službenicima Komisije ili osobama koje ona ovlasti staviti trajno na raspolaganje, bilo u elektroničkom obliku ili u prostorima agencija za plaćanja, račune javnog skladištenja i sve dokumente, ugovore i spise koji su sastavljeni ili zaprimljeni u kontekstu interventnih operacija.

Članak 4.

Inventura

1. U svakoj obračunskoj godini agencije za plaćanja provode inventuru za svaki proizvod koji je bio predmet intervencije Unije.

One uspoređuju rezultate inventure s računovodstvenim podacima. Sve utvrđene razlike u količinama i iznosi koji proizlaze iz razlika u kvaliteti utvrđenih tijekom provjera knjiže se u skladu s pravilima donesenima na temelju članka 47. stavka 3. točke (a) Uredbe (EU) 2021/2116.

2. Za potrebe stavka 1., manjak koji proizlazi iz uobičajenih operacija skladištenja jednak je razlici između teoretskih zaliha koje prikazuje knjigovodstvena inventura, s jedne strane, i stvarnih fizičkih zaliha utvrđenih na temelju inventure iz stavka 1. ili zaliha prikazanih kao ostatak u knjigama nakon što su fizičke zalihe skladišta potrošene, s druge strane, te podliježe granicama dopuštenog odstupanja iz Priloga V.

POGLAVLJE II.

Financijsko upravljanje

Članak 5.

Nepoštovanje najkasnijeg datuma plaćanja

1. Plaćanja korisnicima nakon najkasnijeg mogućeg datuma plaćanja mogu se smatrati prihvatljivima u okolnostima i pod uvjetima utvrđenima u stavcima od 2. do 6.

2. Ako rashodi Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) iz članka 5. stavka 2. ili rashodi Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) iz članka 6. za intervencije iz članka 65. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/2116 ostvareni nakon roka utvrđenog pravom Unije ne prelaze prag od 5 % rashoda ostvarenih prije isteka roka za EFJP odnosno EPFRR, ne provodi se smanjenje mjesečnih plaćanja i međuplaćanja.

Ako rashodi EFJP-a ili EPFRR-a ostvareni nakon rokova utvrđenih pravom Unije prelaze prag od 5 % za EFJP odnosno EPFRR, svi daljnji rashodi ostvareni sa zakašnjenjem smanjuju se u skladu sa sljedećim pravilima:

(a) za rashode EFJP-a:

- i. rashodi ostvareni u prvom mjesecu nakon mjeseca u kojem je istekao rok plaćanja smanjuju se za 10 %;
- ii. rashodi ostvareni u drugom mjesecu nakon mjeseca u kojem je istekao rok plaćanja smanjuju se za 25 %;
- iii. rashodi ostvareni u trećem mjesecu nakon mjeseca u kojem je istekao rok plaćanja smanjuju se za 45 %;

▼B

- iv. rashodi ostvareni u četvrtom mjesecu nakon mjeseca u kojem je istekao rok plaćanja smanjuju se za 70 %;
- v. rashodi ostvareni kasnije od četvrtog mjeseca nakon mjeseca u kojem je istekao rok plaćanja smanjuju se za 100 %;

(b) za rashode EPFRR-a:

- i. rashodi ostvareni između 1. srpnja i 15. listopada godine u kojoj je istekao rok plaćanja smanjuju se za 25 %;
- ii. rashodi ostvareni između 16. listopada i 31. prosinca godine u kojoj je istekao rok plaćanja smanjuju se za 60 %;
- iii. rashodi ostvareni nakon 31. prosinca godine u kojoj je istekao rok plaćanja smanjuju se za 100 %.

3. Odstupajući od stavka 2. primjenjuju se sljedeći uvjeti:

- (a) ako za rashode za intervencije u obliku izravnih plaćanja ili rashode EPFRR-a prag iz stavka 2. prvog podstavka nije u cijelosti iskorišten za plaćanja izvršena za kalendarsku godinu N najkasnije 15. listopada godine N + 1 za EFJP i najkasnije 31. prosinca godine N + 1 za EPFRR, a ostatak praga premašuje 2 %, taj se ostatak smanjuje na 2 %;
- (b) tijekom financijske godine N + 1 plaćanja za intervencije u obliku izravnih plaćanja, osim plaćanja propisanih uredbama (EU) br. 228/2013 i (EU) br. 229/2013, za kalendarsku godinu N – 1 ili ranije godine izvršena nakon roka plaćanja prihvatljiva su za financiranje iz EFJP-a samo ako ukupan iznos intervencija u obliku izravnih plaćanja izvršenih u financijskoj godini N + 1, prema potrebi ispravljeno na iznose prije prilagodbe iz članka 17. Uredbe (EU) 2021/2116, ne premašuje gornju granicu utvrđenu u Prilogu V. Uredbi (EU) 2021/2115 za kalendarsku godinu N, u skladu s člankom 87. stavkom 1. te uredbe;
- (c) rashodi iznad ograničenja iz točke (a) ili (b) smanjuju se za 100 %.

Iznosi nadoknada iz članka 17. stavka 3. drugog podstavka Uredbe (EU) 2021/2116 ne uzimaju se u obzir za provjeru ispunjenja uvjeta utvrđenog u ovom stavku prvom podstavku točki (b).

4. Ako se za određene intervencije i mjere pojave iznimni uvjeti upravljanja ili ako države članice iznesu opravdane razloge, Komisija primjenjuje vremenska stupnjevanja različita od onih utvrđenih u stavcima 2. i 3. i/ili niža smanjenja ili ne primjenjuje smanjenja.

Međutim, prvi se podstavak ne primjenjuje na rashode koji premašuju gornju granicu iz stavka 3. prvog podstavka točke (b).

5. Provjere poštovanja roka plaćanja provode se jednom u svakoj financijskoj godini na rashodima ostvarenima do 15. listopada.

▼B

Sva prekoračenja rokova plaćanja uzimaju se u obzir najkasnije u odluci o poravnanju računa iz članka 53. Uredbe (EU) 2021/2116.

6. Smanjenja iz ovog članka primjenjuju se ne dovodeći u pitanje naknadnu odluku o godišnjem poravnanju s obzirom na uspješnost iz članka 54. Uredbe (EU) 2021/2116 i postupak potvrđivanja sukladnosti iz članka 55. te uredbe.

*Članak 6.***Nepoštovanje najranijeg datuma plaćanja**

U pogledu rashoda EFJP-a, ako je državama članicama dopušteno plaćati predujmove do određenog maksimalnog iznosa prije najranijeg datuma plaćanja utvrđenog pravom Unije, taj se rashod smatra rashodom prihvatljivim za financiranje Unije. Rashodi plaćeni iznad tog maksimalnog iznosa neprihvatljivi su za financiranje Unije, osim u posebno opravdanim slučajevima ako su se za određene intervencije i mjere pojavili iznimni uvjeti upravljanja ili ako su države članice iznijele opravdane razloge. U takvim slučajevima rashodi plaćeni iznad maksimalnog iznosa prihvatljivi su za financiranje Unije uz primjenu smanjenja od 10 %.

Odgovarajuće smanjenje uzima se u obzir najkasnije u odluci o poravnanju računa iz članka 53. Uredbe (EU) 2021/2116.

*Članak 7.***Naknada koju plaćaju agencije za plaćanja**

1. U odluci o mjesečnim plaćanjima koju treba donijeti na temelju članka 21. stavka 3. Uredbe (EU) 2021/2116 Komisija utvrđuje preostali iznos rashoda koje je svaka država članica prijavila u svojim mjesečnim izjavama po odbitku namjenskog prihoda koji je ta država članica uključila u svoje izjave o rashodima. To se prebijanje smatra jednakim naplati odgovarajućeg prihoda.

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje koja tvori namjenski prihod stavljaju se na raspolaganje nakon što se taj prihod dodijeli proračunskim linijama.

2. Ako su iznosi iz članka 45. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) 2021/2116 zadržani prije plaćanja potpore povezane s nepravilnošću ili nepažnjom, oni se odbijaju od odgovarajućeg rashoda.

3. Iznosi doprinosa EPFRR-a čiji je povrat osiguran od korisnika u okviru predmetnog plana u okviru ZPP-a države članice u svakom referentnom razdoblju odbijaju se u izjavi o rashodima za to razdoblje od iznosa koji se plaća iz EPFRR-a.

4. Mogući veći ili manji iznosi koji proizlaze iz godišnjeg financijskog poravnanja mogu se ponovno iskoristiti u okviru EPFRR-a te se dodaju ili oduzimaju od iznosa doprinosa EPFRR-a pri sastavljanju prve izjave nakon odluke o poravnanju računa.

▼B

5. Financiranje iz EFJP-a jednako je rashodima koji su izračunati na temelju informacija dobivenih od agencija za plaćanja, po odbitku svih prihoda proizašlih iz interventnih mjera, koji su potvrđeni u računalnom sustavu koji je uspostavila Komisija i koje je agencija za plaćanja uključila u svoju izjavu o rashodima.

*Članak 8.***Kasno donošenje proračuna Unije**

1. Ako proračun Unije nije donesen do početka proračunske godine, mjesečna plaćanja iz članka 21. Uredbe (EU) 2021/2116 i međuplaćanja iz članka 32. te uredbe izvršavaju se razmjerno odobrenim sredstvima po poglavlju kao postotak izjava o rashodima primljenih od svake države članice za EFJP odnosno EPFRR i u okviru graničnih iznosa utvrđenih u članku 16. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.

Preostali iznos koji nije nadoknađen državama članicama Komisija uzima u obzir u naknadnim plaćanjima.

2. Kad je riječ o EPFRR-u, u odnosu na proračunske obveze iz članka 29. Uredbe (EU) 2021/2116, ako proračun Unije nije donesen do početka proračunske godine, pri plaćanju prvih godišnjih obroka nakon donošenja strateških planova u okviru ZPP-a država članica poštuje se redoslijed donošenja tih planova. Proračunske obveze za kasnije godišnje obroke preuzimaju se redoslijedom kojim se iskorištavaju preuzete obveze za strateške planove u okviru ZPP-a država članica. Komisija može godišnje obveze u pogledu strateških planova u okviru ZPP-a preuzimati djelomično ako su raspoloživa odobrena sredstva za preuzimanje obveza ograničena. Obveze za preostali iznos tih planova preuzimaju se tek kad postanu raspoloživa dodatna sredstva za preuzimanje obveza.

*Članak 9.***Odgoda mjesečnih plaćanja**

Mjesečna plaćanja državama članicama iz članka 21. Uredbe (EU) 2021/2116 mogu se odgoditi ako se informacije iz članka 90. stavka 1. točke (c) podtočaka i. i ii. dostave sa zakašnjenjem ili sadržavaju nepodudarnosti zbog kojih su potrebne dodatne provjere. Komisija pravodobno obavještuje predmetnu državu članicu o namjeri da odgodi plaćanja.

*Članak 10.***Suspenzija plaćanja povezana s godišnjim poravnanjem**

1. Ako Komisija suspendira mjesečna plaćanja iz članka 21. stavka 3. Uredbe (EU) 2021/2116 u skladu s člankom 40. stavkom 1. prvim podstavkom te uredbe, primjenjuju se sljedeće stope suspenzije plaćanja:

▼B

- (a) ako država članica ne dostavi dokumente iz članka 9. stavka 3. i članka 12. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/2116 do 1. ožujka, 1 % ukupnog iznosa mjesečnih plaćanja iz članka 21. stavka 3. te uredbe;
- (b) ako država članica ne dostavi dokumente iz članka 9. stavka 3. i članka 12. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/2116 do 1. travnja, 1,5 % ukupnog iznosa mjesečnih plaćanja iz članka 21. stavka 3. te uredbe.

2. Suspenzija se ukida nakon što se dostave svi relevantni dokumenti iz članka 9. stavka 3. i članka 12. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/2116.

*Članak 11.***Suspenzija plaćanja povezana s poravnanjem s obzirom na uspješnost**

1. Ako Komisija suspendira mjesečna plaćanja iz članka 21. stavka 3. Uredbe (EU) 2021/2116 ili međuplaćanja iz članka 32. te uredbe u skladu s člankom 40. stavkom 2. te uredbe nakon poravnanja s obzirom na uspješnost iz članka 54. Uredbe (EU) 2021/2116, stopa suspenzije odgovara razlici između stope smanjenja primijenjene u skladu s člankom 54. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/2116 i 50 postotnih bodova, pomnoženo s 2. Primijenjena stopa suspenzije ne smije biti manja od 10 %.

2. Suspenzijama iz stavka 1. ne dovode se u pitanje članci 53. i 55. Uredbe (EU) 2021/2116.

*Članak 12.***Devizni tečaj koji se primjenjuje pri sastavljanju izjava o rashodima**

1. U skladu s člankom 94. stavkom 4. Uredbe (EU) 2021/2116, kad je riječ o EFJP-u, pri sastavljanju izjava o rashodima države članice koje nisu uvele euro primjenjuju onaj devizni tečaj koji su upotrebljavale za plaćanja korisnicima ili za primanje prihoda, u skladu s poglavljem V. ove Uredbe i sektorskim poljoprivrednim zakonodavstvom,

2. Kad je riječ o EPFRR-u, države članice koje nisu uvele euro pri sastavljanju izjava o rashodima za svaku operaciju plaćanja ili povrata primjenjuju predzadnji devizni tečaj koji je Europska središnja banka utvrdila prije mjeseca u kojem je operacija evidentirana u računima agencije za plaćanja.

3. Kad je riječ o odlukama o poravnanju iz članaka 53. i 54. Uredbe (EU) 2021/2116 i postupku potvrđivanja sukladnosti iz članka 55. te uredbe, primjenjuje se prvi devizni tečaj koji je Europska središnja banka utvrdila nakon datuma donošenja provedbenih akata o poravnanju.

▼B

4. U slučajevima osim onih navedenih uz stavcima 1., 2. i 3. te za operacije za koje operativni događaj nije utvrđen u pravu Unije, države članice koje nisu uvele euro primjenjuju predzadnji devizni tečaj koji je Europska središnja banka utvrdila prije mjeseca za koji se prijavljuje rashod ili namjenski prihod.

*POGLAVLJE III.**Poravnanje računa i druge provjere**Članak 13.***Kriteriji i metodologija za primjenu smanjenja u okviru poravnanja s obzirom na uspješnost**

1. Za potrebe donošenja odluke na temelju članka 54. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/2116 o smanjenju iznosa financiranja Unije, Komisija ocjenjuje godišnje rashode koje je država članica prijavila za intervenciju u odnosu na odgovarajuće ostvarenje kako je navedeno u godišnjem izvješću o uspješnosti iz članka 54. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/2116 podnesenom u skladu s člankom 9. stavkom 3. prvim podstavkom točkom (b) i člankom 10. stavkom 1. točkom (b) te uredbe te člankom 134. Uredbe (EU) 2021/2115.

2. Ako prijavljeni rashod nije popraćen odgovarajućim ostvarenjem za relevantnu financijsku godinu i ako država članica nije prethodno objasnila takva odstupanja u pogledu ostvarenja i realiziranih jediničnih iznosa u godišnjem izvješću o uspješnosti u skladu s člankom 134. stavcima od 5. do 9. Uredbe (EU) 2021/2115 ili ako obrazloženja tih odstupanja nisu dostatna, država članica dostavlja dodatna obrazloženja u rokovima koje odredi Komisija. Obrazloženja obuhvaćaju prijavljene rashode koji nisu popraćeni odgovarajućim ostvarenjem u relevantnoj proračunskoj godini.

▼M4

Odstupajući od prvog podstavka, države članice nisu dužne dostaviti obrazloženja za potrebe godišnjeg poravnanja s obzirom na uspješnost za odstupanja realiziranih jediničnih iznosa od planiranih jediničnih iznosa ako ukupni rashodi koji odgovaraju tim odstupanjima ne premašuju 2 % ukupnih rashoda prijavljenih u godišnjem izvješću o uspješnosti u skladu s člankom 134. stavkom 5. točkom (b) Uredbe (EU) 2021/2115 za predmetnu financijsku godinu. Pri izračunu tog praga uzimaju se u obzir samo odstupanja koja dovode do viška rashoda.

Međutim, države članice dužne su dostaviti obrazloženja za potrebe godišnjeg poravnanja s obzirom na uspješnost za sve slučajeve kad realizirani jedinični iznosi premašuju maksimalne planirane jedinične iznose.

▼B

3. Obrazloženja koja dostavlja država članica sadržavaju relevantne informacije kojima se objašnjava odstupanje na razini jediničnog iznosa i predmetno razdoblje. Sadržavaju kvantitativne informacije i kvalitativna objašnjenja, prema potrebi.

▼B

Osim toga, države članice objašnjavaju opseg i učinak korektivnih mjera koje su već poduzele za ispravljanje odstupanja i sprečavanje njegova ponavljanja.

Ako država članica ne može dostaviti obrazloženja za odstupanja u skladu sa stavkom 2., može dostaviti obrazloženja za dio odstupanja.

4. Ako država članica ne dostavi argumentirana obrazloženja za odstupanja ili ako ih Komisija smatra nedostatnima u skladu sa stavcima 2. i 3. ili ako je njima obuhvaćen samo dio odstupanja, Komisija smanjuje relevantne iznose financiranja Unije. Komisija svoje mišljenje priopćuje državi članici u zasebnoj obavijesti.

5. Smanjenja iz ovog članka primjenjuju se ne dovodeći u pitanje naknadnu odluku o potvrđivanju sukladnosti iz članka 55. Uredbe (EU) 2021/2116.

Članak 14.

Kriteriji i metodologija za primjenu ispravaka u okviru postupka potvrđivanja sukladnosti za rashode izvan područja primjene Uredbe (EU) 2021/2115 ili za posebno plaćanje za pamuk i potporu za prijevremeno umirovljenje

1. Za potrebe donošenja odluke o iznosima koje treba isključiti iz financiranja Unije na temelju članka 55. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/2116, Komisija razlikuje iznose ili dijelove iznosa za koje je utvrđeno da su nepropisno potrošeni i one koji su određeni primjenom ekstrapoliranih ili paušalnih ispravaka.

Kad se utvrdi da rashodi izvan područja primjene Uredbe (EU) 2021/2115, za posebno plaćanje za pamuk ili potporu za prijevremeno umirovljenje u skladu s glavom III. poglavljem II. odjeljkom 3. pododjeljkom 2. odnosno člankom 155. stavkom 2. te uredbe nisu nastali u skladu s pravom Unije, Komisija pri utvrđivanju iznosa koji se mogu isključiti iz financiranja Unije upotrebljava vlastite nalaze i uzima u obzir informacije koje su države članice stavile na raspolaganje tijekom postupka potvrđivanja sukladnosti provedenog u skladu s člankom 55. Uredbe (EU) (EU) 2021/2116.

2. Komisija odlučuje o isključenju na temelju utvrđivanja nepropisno potrošenih iznosa samo ako se ti iznosi mogu utvrditi uz razmjernan napor. Ako Komisija ne može utvrditi nepropisno potrošene iznose uz razmjernan napor, države članice mogu, u rokovima koje odredi Komisija tijekom postupka potvrđivanja sukladnosti, dostaviti podatke o provjeri tih iznosa na temelju ispitivanja svih pojedinačnih slučajeva na koje je nesukladnost mogla utjecati. Provjera obuhvaća sve rashode nastale protivno primjenjivom pravu koji terete proračun Unije. Dostavljeni podaci uključuju sve pojedinačne iznose koji su neprihvatljivi zbog te nesukladnosti.

▼B

3. Ako se nepropisno potrošeni iznosi ne mogu utvrditi u skladu sa stavkom 2., iznose koje treba isključiti Komisija može utvrditi primjenom ekstrapoliranih ispravaka. Kako bi Komisiji omogućile utvrđivanje relevantnih iznosa, države članice mogu, u rokovima koje odredi Komisija tijekom postupka potvrđivanja sukladnosti, dostaviti izračun iznosa koji treba isključiti iz financiranja Unije dobiven ekstrapolacijom statističkim sredstvima rezultata provjera provedenih na reprezentativnom uzorku tih slučajeva. Uzorak se uzima iz populacije u kojoj se može razumno očekivati utvrđena nesukladnost.

4. Kako bi uzela u obzir rezultate koje su države članice dostavile u skladu sa stavcima 2. i 3., Komisija mora biti u mogućnosti:

- (a) ocijeniti metode primijenjene za utvrđivanje ili ekstrapolaciju, koje države članice moraju jasno opisati;
- (b) provjeriti reprezentativnost uzorka iz stavka 3.;
- (c) provjeriti sadržaj i rezultate utvrđivanja ili ekstrapolacije koji su joj dostavljeni;
- (d) prikupiti dostatne i relevantne revizijske dokaze u pogledu osnovnih podataka.

5. Pri primjeni ekstrapoliranih ispravaka iz stavka 3. države članice mogu koristiti statističke podatke o kontrolama agencija za plaćanja koje je potvrdilo tijelo za ovjeravanje ili ocjenu razine pogreške koju je to tijelo donijelo u kontekstu revizije iz članka 12. Uredbe (EU) 2021/2116, pod sljedećim uvjetima:

- (a) da je Komisija zadovoljna radom tijela za ovjeravanje u smislu strategije revizije i sadržaja, obujma i kvalitete stvarno obavljenog revizijskog posla;
- (b) da se područje rada tijela za ovjeravanje podudara s područjem predmetne istrage u vezi s postupkom potvrđivanja sukladnosti, posebno s obzirom na mjere ili programe;
- (c) da je u ocjenama uzet u obzir iznos kazni koje je trebalo primijeniti.

6. Ako nisu ispunjeni uvjeti za utvrđivanje iznosa koje treba isključiti iz financiranja Unije iz stavaka 2. i 3. ili je slučaj takav da se iznosi koje treba isključiti ne mogu utvrditi na temelju tih stavaka, Komisija primjenjuje odgovarajuće paušalne ispravke uzimajući u obzir prirodu i ozbiljnost povrede i vlastitu procjenu rizika od financijske štete za proračun Unije.

▼B

Razina paušalnih ispravaka određuje se posebno uzimajući u obzir utvrđenu vrstu nesukladnosti. U tu se svrhu nedostaci u kontrolama dijele na one koji se odnose na ključne kontrole i one koji se odnose na pomoćne kontrole kako slijedi:

- (a) ključne kontrole su administrativne kontrole i kontrole na terenu potrebne za utvrđivanje prihvatljivosti potpore i odgovarajuće primjene smanjenja i kazni;
- (b) pomoćne kontrole su svi ostali administrativni postupci potrebni za pravilnu obradu zahtjeva.

Ako se u okviru istog postupka potvrđivanja sukladnosti utvrde različite nesukladnosti koje bi pojedinačno dovele do različitih paušalnih ispravaka, primjenjuje se samo najviši paušalni ispravak.

7. Pri utvrđivanju razine paušalnih ispravaka Komisija posebno uzima u obzir jednu ili više sljedećih okolnosti koje upućuju na veću ozbiljnost nedostataka i veći rizik od gubitka za proračun Unije:

- (a) jedna ključna kontrola ili više njih ne primjenjuju se ili se primjenjuju tako slabo ili rijetko da se ne smatraju učinkovitim za utvrđivanje prihvatljivosti zahtjeva ili sprečavanje nepravilnosti;
- (b) utvrđena su tri nedostatka ili više njih u pogledu istog sustava kontrola;
- (c) utvrđeno je da država članica ne primjenjuje sustav kontrola ili je on u velikoj mjeri manjkav te postoje dokazi o raširenim nepravilnostima i nepažnji u suzbijanju nepravilnih ili prijevornih praksi;
- (d) u državi članici utvrđeni su slični nedostaci u istom sektoru u okviru istrage koja je uslijedila nakon istrage u kojoj su nedostaci prvi put otkriveni i priopćeni državi članici; pritom se međutim uzimaju u obzir korektivne ili kompenzacijske mjere koje je država članica već poduzela.

▼M4

8. Ako država članica navede objektivne elemente koji ne ispunjavaju zahtjeve iz stavaka 2. i 3. ovog članka, ali koji pokazuju da je maksimalni gubitak za fondove manji ili jednak gubitku koji bi se dobio primjenom paušalne stope koja je niža od predložene, Komisija pri utvrđivanju iznosa koje treba isključiti iz financiranja Unije u skladu s člankom 55. Uredbe (EU) 2021/2116 primjenjuje tu nižu paušalnu stopu.

▼B

9. Iznosi čiji je povrat osiguran od korisnika i knjižen u korist EFJP-a ili EPFRR-a prije relevantnog datuma, koji Komisija određuje tijekom postupka potvrđivanja sukladnosti, odbijaju se od iznosa koji Komisija odluči isključiti iz financiranja Unije u skladu s člankom 55. Uredbe (EU) 2021/2116.

▼B*Članak 15.***Kriteriji i metodologija za primjenu ispravaka u okviru postupka potvrđivanja sukladnosti za rashode unutar područja primjene Uredbe (EU) 2021/2115**

1. Za potrebe donošenja odluke o iznosima koje treba isključiti iz financiranja Unije na temelju članka 55. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/2116, Komisija upotrebljava vlastite nalaze i uzima u obzir informacije koje su države članice stavile na raspolaganje tijekom postupka potvrđivanja sukladnosti provedenog u skladu s člankom 55. stavkom 3. te uredbe. Iznos koji treba isključiti iz financiranja Unije u najvećoj mogućoj mjeri odgovara stvarnom financijskom gubitku ili riziku za proračun Unije.

2. Ako Komisija utvrdi da rashod nije ostvaren u skladu s pravom Unije, Komisija iznose koje treba isključiti može utvrditi primjenom paušalnih ispravaka, uzimajući u obzir prirodu i ozbiljnost povrede te vlastitu procjenu rizika od nastanka financijske štete za Uniju.

Razina paušalnih ispravaka određuje se posebno uzimajući u obzir utvrđenu vrstu ozbiljnog nedostatka. U tu svrhu uzimaju se u obzir elementi sustava upravljanja na koje utječu ozbiljni nedostaci.

Ako se u okviru istog postupka potvrđivanja sukladnosti utvrde različiti ozbiljni nedostaci koji bi pojedinačno doveli do različitih paušalnih ispravaka, primjenjuje se samo najviši paušalni ispravak.

3. Pri utvrđivanju razine paušalnih ispravaka Komisija posebno uzima u obzir jednu ili više sljedećih okolnosti koje upućuju na veću ozbiljnost nedostataka i veći rizik od gubitka za proračun Unije:

- (a) ozbiljni nedostaci u jednom ili više elemenata sustava upravljanja;
- (b) utvrđeno je da država članica ne primjenjuje neki od elemenata sustava upravljanja i postoje dokazi o raširenim nepravilnostima i nepažnji u suzbijanju nepravilnih ili prijevarnih praksi;
- (c) u državi članici utvrđeni su slični nedostaci u istom sektoru u okviru istrage koja je uslijedila nakon istrage u kojoj su nedostaci prvi put otkriveni i priopćeni državi članici; pritom se međutim uzimaju u obzir korektivne ili kompenzacijske mjere koje je država članica već poduzela.

▼M4

4. Ako država članica dokaže da je maksimalni gubitak za EFJP i EPFRR manji ili jednak gubitku koji bi se dobio primjenom paušalne stope koja je niža od predložene, Komisija pri utvrđivanju iznosa koje treba isključiti iz financiranja Unije tijekom postupka potvrđivanja sukladnosti iz članka 55. Uredbe (EU) 2021/2116 može primijeniti tu nižu paušalnu stopu ili upotrijebiti ocjenu sustava upravljanja koju je tijelo za ovjeravanje donijelo u kontekstu revizije iz članka 12. te uredbe.

▼B

5. Države članice mogu, kad je to primjereno, u rokovima koje odredi Komisija tijekom postupka potvrđivanja sukladnosti dostaviti podatke o provjeri tih iznosa na temelju ispitivanja svih pojedinačnih slučajeva na koje je nedostatak mogao utjecati. Provjera obuhvaća sve rashode nastale protivno pravu Unije koji terete proračun Unije. Dostavljeni podaci uključuju sve iznose koji su neprihvatljivi zbog te neusklađenosti s pravom Unije. Ako države članice ne mogu izračunati nepropisno potrošene iznose uz razmjerni napor, one mogu umjesto toga dostaviti procjenu rizika na temelju statističkih valjanog i reprezentativnog uzorka populacije na koju utječe nedostatak. Tijelo za ovjeravanje potvrđuje ocjenu nedostatka države članice.

6. Kako bi uzela u obzir rezultate koje su dostavile države članice kako je navedeno u stavku 5., Komisija ocjenjuje metodu, sadržaj i rezultate dostavljene provjere ili ekstrapolacije. Ako je Komisija zadovoljna podnesenom metodom, sadržajem i rezultatima provjere ili ekstrapolacije, ona pri utvrđivanju iznosa koje treba isključiti iz financiranja Unije na temelju članka 55. Uredbe (EU) 2021/2116 upotrebljava rezultate koje su podnijele države članice u skladu sa stavkom 5.

7. Iznosi čiji je povrat osiguran od korisnika i knjižen u korist EFJP-a ili EPFRR-a prije relevantnog datuma, koji Komisija određuje tijekom postupka potvrđivanja sukladnosti, odbijaju se od iznosa koji Komisija odluči isključiti iz financiranja Unije u skladu s člankom 55. Uredbe (EU) 2021/2116.

▼M1*POGLAVLJE III.a****Posebni uvjeti za plaćanje predujmova****Članak 15.a***Posebni uvjeti za plaćanje predujmova iz članka 44. stavka 3.a Uredbe (EU) 2021/2116**

1. Plaćanje predujmova iz članka 44. stavka 3.a Uredbe (EU) 2021/2116 ne premašuje 80 % predviđenih rashoda odobrenog operativnog programa ili, ako je to relevantno, intervencija iz članka 55. i 58. Uredbe (EU) 2021/2115.

2. Plaćanje predujmova iz stavka 1. izvršava se uz uvjet polaganja sredstva osiguranja koje je barem jednako iznosu predujma.

▼M3*Članak 15.b***Posebni uvjeti za plaćanje predujmova iz članka 44. stavka 3.b Uredbe (EU) 2021/2116**

1. Plaćanje predujmova iz članka 44. stavka 3.b Uredbe (EU) 2021/2116 ne smije premašiti 80 % potpore na koju podnositelji zahtjeva za potporu imaju pravo za provedbu jedne ili više sljedećih aktivnosti tijekom školske godine:

▼M3

- (a) isporuka ili distribucija proizvoda djeci;
- (b) prateće obrazovne mjere;
- (c) mjere praćenja ili ocjenjivanja;
- (d) promidžba.

2. Plaćanje predujmova iz stavka 1. izvršava se uz uvjet polaganja sredstva osiguranja koje je barem jednako iznosu predujma.

3. Odstupajući od članka 19., nadležno tijelo može se odreći zahtjeva za sredstvo osiguranja i ako je strana koja je odgovorna za ispunjenje obveze javno tijelo.

▼B*POGLAVLJE IV.****Sredstva osiguranja*****Odjeljak 1.****Područje primjene i upotreba pojmova***Članak 16.***Područje primjene**

Ovo se poglavlje primjenjuje u svim slučajevima u kojima je sektor-skim poljoprivrednim zakonodavstvom predviđeno sredstvo osiguranja, bez obzira na to upotrebljava li se pojam „sredstvo osiguranja” ili ne.

Ovo se poglavlje ne primjenjuje na sredstva osiguranja koja se daju radi osiguranja plaćanja uvoznih i izvoznih carina iz Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

*Članak 17.***Pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom poglavlju**

Za potrebe ovog poglavlja:

- (a) „nadležno tijelo” znači tijelo ovlašteno za prihvaćanje sredstva osiguranja ili tijelo koje je u skladu s relevantnim propisom ovlašteno odlučivati o vraćanju ili zapljeni sredstva osiguranja;
- (b) „skupno sredstvo osiguranja” znači sredstvo osiguranja koje se daje nadležnom tijelu kako bi se osiguralo ispunjenje više od jedne obveze;
- (c) „relevantni dio osiguranog iznosa” znači dio osiguranog iznosa koji odgovara količini za koju nije ispunjen zahtjev.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10.10.2013., str. 1.).

▼B**Odjeljak 2.****Zahtjev za sredstvo osiguranja***Članak 18.***Odgovorna strana**

Sredstvo osiguranja daje strana ili se daje u ime strane koja je odgovorna za plaćanje novčanog iznosa koji treba platiti ako obveza nije ispunjena.

*Članak 19.***Odricanje od zahtjeva za sredstvo osiguranja**

1. Nadležno tijelo može se odreći zahtjeva za sredstvo osiguranja ako je strana koja je odgovorna za ispunjenje obveze:

- (a) javno tijelo odgovorno za izvršavanje javnih ovlasti; ili
- (b) privatno tijelo koje izvršava ovlasti iz točke (a) pod državnim nadzorom.

2. Nadležno tijelo može se odreći zahtjeva za sredstvo osiguranja ako je vrijednost osiguranog iznosa manja od 500 EUR. U tom se slučaju predmetna strana pismeno obvezuje platiti iznos koji je jednak sredstvu osiguranja od kojeg se odustalo ako se odgovarajuća obveza ne ispuni.

Pri primjeni prvog podstavka vrijednost sredstva osiguranja izračunava se tako da obuhvaća sve relevantne obveze povezane s istom operacijom.

*Članak 20.***Uvjeti koji se primjenjuju na sredstva osiguranja**

1. Nadležno tijelo odbija prihvatiti ili zahtijeva zamjenu sredstva osiguranja koje smatra nedovoljnim ili nezadovoljavajućim ili kojim se ne daje pokriće za dovoljno dugo razdoblje.

2. Ako se daje gotovinski polog prijenosom, on se ne smatra sredstvom osiguranja sve dok se nadležno tijelo ne uvjeri da mu je predmetni iznos na raspolaganju.

3. Ček za čiji iznos jamči financijska institucija koju država članica predmetnog nadležnog tijela priznaje za tu svrhu smatra se gotovinskim pologom. Nadležno tijelo ne treba prezentirati takav ček na naplatu sve do pred kraj roka za koji se jamči.

Čekovi osim onog iz prvog podstavka predstavljaju sredstvo osiguranja tek kad se nadležno tijelo uvjeri da mu je predmetni iznos na raspolaganju.

4. Sve pristojbe koje naplaćuje financijska institucija snosi strana koja daje sredstvo osiguranja.

▼B

5. Strani koja daje sredstvo osiguranja u obliku gotovinskog pologa ne plaćaju se kamate.

*Članak 21.***Upotreba eura**

1. Sredstva osiguranja izražavaju se u eurima.
2. Ako se sredstvo osiguranja prihvaća u državi članici koja nije uvela euro, iznos sredstva osiguranja u eurima preračunava se u primjenjivu nacionalnu valutu u skladu s poglavljem V. Obveza koja odgovara sredstvu osiguranja i bilo koji iznos koji se zadržava u slučaju nepravilnosti ili kršenja ostaju utvrđeni u eurima.

*Članak 22.***Jamac**

1. Jamac ima službeno registrirano prebivalište ili poslovni nastan u Uniji i, podložno odredbama Ugovora o slobodi pružanja usluga, ima odobrenje nadležnog tijela države članice u kojoj se daje sredstvo osiguranja. Jamac je obavezan pisanim jamstvom.
2. U pisanom jamstvu navodi se barem:
 - (a) obveza ili, u slučaju skupnog sredstva osiguranja, vrste obveza za čije se ispunjenje jamči plaćanjem novčanog iznosa;
 - (b) najveći iznos koji jamac prihvaća da će platiti;
 - (c) da se jamac obvezuje da će solidarno sa stranom odgovornom za ispunjenje obveze platiti u roku od 30 dana od zahtjeva nadležnog tijela svaki iznos u okviru jamstva koji treba platiti kad se sredstvo osiguranja proglasi zaplijenjenim.
3. Ako je već dano pisano skupno sredstvo osiguranja, nadležno tijelo određuje postupak u skladu s kojim se cijelo skupno sredstvo osiguranja ili njegov dio raspoređuje na određenu obvezu.

*Članak 23.***Primjena više sile**

Svaka osoba koja je odgovorna za obvezu obuhvaćenu sredstvom osiguranja i koja tvrdi da je do neispunjena obveze došlo zbog više sile mora dokazati, na način prihvatljiv nadležnom tijelu, postojanje više sile. Ako nadležno tijelo prizna postojanje slučaja više sile, obveza se ukida isključivo u svrhu vraćanja sredstva osiguranja.

▼B

Odjeljak 3.

Vraćanje i zapljena sredstava osiguranja osim onih iz odjeljka 4.*Članak 24.***Zapljena sredstava osiguranja**

1. Obveza iz članka 64. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/2116 je zahtjev da se izvrši ili ne izvrši neka radnja, ključan za ciljeve uredbe kojom je uveden.

2. Ako se obveza ne ispuni, a nije dan rok za njezino ispunjenje, sredstvo osiguranja se plijeni kad nadležno tijelo utvrdi da obveza nije ispunjena.

3. Ako se obveza mora ispuniti u određenom roku, a do ispunjenja dođe tek po isteku tog roka, sredstvo osiguranja se plijeni.

U tom se slučaju odmah plijeni 10 % sredstva osiguranja, a potom se na preostali iznos primjenjuje dodatni postotak, i to kako slijedi:

- (a) 2 % po svakom kalendarskom danu za koji je prekoračen rok, ako se obveza odnosi na uvoz proizvoda u treću zemlju;
- (b) 5 % po svakom kalendarskom danu za koji je prekoračen rok, ako se obveza odnosi na odlazak proizvoda s carinskog područja Unije.

▼M1

4. Ako se obveza ispuni na vrijeme, a dokaz o njezinu ispunjenju mora biti predložen u određenom roku, sredstvo osiguranja koje obuhvaća tu obvezu plijeni se za svaki kalendarski dan za koji je prekoračen taj rok u skladu s formulom 0,2/rok u danima te uzimajući u obzir članak 26.

▼B

Ako se dokaz iz prvog podstavka sastoji od podnošenja uvozne ili izvozne dozvole koja je iskorištena ili istekla, sredstvo osiguranja plijeni se u iznosu od 15 % ako se dokaz podnese nakon utvrđenog roka iz prvog podstavka, a najkasnije 730. kalendarskog dana nakon datuma isteka dozvole. Nakon tih 730 kalendarskih dana preostalo sredstvo osiguranja plijeni se u cijelosti.

5. Iznos sredstva osiguranja koji se plijeni zaokružuje se na prvi niži cijeli iznos u eurima ili primjenjivoj nacionalnoj valuti.

*Članak 25.***Vraćanje sredstava osiguranja**

1. Po predloženju dokaza o ispunjenju obveze propisanog posebnim pravilima Unije ili nakon djelomične zapljene sredstva osiguranja u skladu s člankom 64. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/2116 i člankom 24. ove Uredbe, sredstvo osiguranja ili, ovisno o slučaju, ostatak sredstva osiguranja vraća se bez odgode.

▼B

2. Sredstvo osiguranja djelomično se vraća na zahtjev ako se predoči odgovarajući dokaz za dio količine proizvoda, pod uvjetom da taj dio nije manji od minimalne količine utvrđene u propisu kojim se zahtijeva sredstvo osiguranja ili, ako ona nije utvrđena, od količine koju je odredila država članica.

3. Ako nije propisan rok za predočenje dokaza potrebnog za vraćanje osiguranog iznosa, taj je rok 365 kalendarskih dana od roka utvrđenog za ispunjenje obveze za koju je položeno sredstvo osiguranja. Ako nije utvrđen rok za ispunjenje obveze za koju je položeno sredstvo osiguranja, rok za predočenje dokaza potrebnog za vraćanje osiguranog iznosa je 365 kalendarskih dana od datuma do kojeg su ispunjene sve obveze.

Rok utvrđen u prvom podstavku nije dulji od 1 095 kalendarskih dana od trenutka kad je sredstvo osiguranja pripisano određenoj obvezi.

*Članak 26.***Pragovi**

1. Ukupni zaplijenjeni iznos ne premašuje 100 % relevantnog dijela osiguranog iznosa.

2. Nadležno tijelo može se odreći zapljene iznosa manjeg od 100 EUR, pod uvjetom da su nacionalnim zakonom ili drugim propisom utvrđene slične odredbe za usporedive slučajeve.

*Odjeljak 4.***Sredstva osiguranja za predujmove****▼M1***Članak 27.***Područje primjene**

Ovaj odjeljak primjenjuje se u slučajevima u kojima je posebnim propisima Unije predviđeno da se određeni iznosi mogu platiti unaprijed, prije ispunjenja obveze utvrđene za dobivanje potpore ili pogodnosti.

▼B*Članak 28.***▼M3****Vraćanje i zapljena sredstava osiguranja****▼B**

1. Sredstvo osiguranja vraća se:

(a) ako je utvrđeno konačno pravo na iznos plaćen kao predujam;

(b) ili ako je vraćen plaćeni iznos uvećan za sve dodatke koji su predviđeni u posebnim propisima Unije.

▼ M1

1.a Zahtjevima za vraćanje sredstva osiguranja za predujmove prilažu se popratni dokumenti kojima se dokazuje konačno pravo na plaćeni iznos ili da je plaćeni iznos vraćen, uvećan za sve dodatke koji su predviđeni u posebnim propisima Unije.

▼ M3

2. Ako prođe rok za dokazivanje konačnog prava na plaćeni iznos, a nije predložen dokaz o tom pravu, nadležno tijelo odmah zapljenjuje sredstvo osiguranja u skladu s postupkom iz članka 56. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2022/128 ⁽¹⁾.

Međutim, ako je tako određeno posebnim propisima Unije, dokaz se može predložiti i nakon isteka tog roka, uz djelomično vraćanje sredstva osiguranja.

▼ B*POGLAVLJE V.**Upotreba eura**Članak 29.***Trgovina s trećim zemljama**

1. Za iznose koji se odnose na uvoz i za izvozne poreze koji su pravom Unije o zajedničkoj poljoprivrednoj politici utvrđeni u eurima i koje države članice primjenjuju u nacionalnoj valuti, stopa konverzije izričito je jednaka stopi koja se primjenjuje u skladu s člankom 53. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 952/2013.

2. Za cijene i iznose u vezi s trgovinom s trećim zemljama koji su u poljoprivrednom zakonodavstvu Unije izraženi u eurima, operativni događaj za devizni tečaj je prihvaćanje carinske deklaracije.

3. Za potrebe izračunavanja standardne uvozne vrijednosti voća i povrća za utvrđivanje ulazne cijene, operativni događaj za devizni tečaj za reprezentativne cijene koje se upotrebljavaju za izračunavanje te standardne vrijednosti i iznosa smanjenja je dan na koji se odnose reprezentativne cijene.

*Članak 30.***Posebne vrste potpore**

1. Za potpore koje se dodjeljuju u odnosu na količinu proizvoda koja se stavlja na tržište ili koja se upotrebljava na poseban način, ne dovodeći u pitanje članke 32. i 33., operativni događaj za devizni tečaj prva je aktivnost kojom se jamči odgovarajuća upotreba predmetnih proizvoda nakon što ih preuzme predmetni gospodarski subjekt i koja je temelj za dodjelu potpore.

⁽¹⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2022/128 od 21. prosinca 2021. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) 2021/2116 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu agencija za plaćanja i drugih tijela, financijskog upravljanja, poravnanja računa, provjera, sredstava osiguranja i transparentnosti (SL L 20, 31.1.2022., str. 131.).

▼B

2. Za potporu za privatno skladištenje, operativni događaj za devizni tečaj prvi je dan razdoblja za koje se dodjeljuje potpora u okviru pojedinog ugovora.

3. Za potpore osim onih iz stavaka 1. i 2. ovog članka te članaka 32. i 33., operativni događaj za devizni tečaj krajnji je rok za podnošenje zahtjeva.

*Članak 31.***Sektor vina**

1. Operativni događaj za devizni tečaj prvi je dan financijske godine u kojoj se dodjeljuje potpora za sljedeće:

(a) restrukturiranje i konverziju vinograda iz članka 58. stavka 1. prvog podstavka točke (a) Uredbe (EU) 2021/2115;

(b) privremenu i degresivnu pomoć za pokrivanje administrativnih troškova osnivanja uzajamnih fondova iz članka 58. stavka 1. prvog podstavka točke (l) Uredbe (EU) 2021/2115;

(c) osiguranje berbe od gubitaka prihoda uzrokovanih nepovoljnim klimatskim prilikama koje se mogu izjednačiti s prirodnim katastrofama, nepovoljnim klimatskim prilikama, štetom koju uzrokuju životinje, bolestima bilja ili naježdama štetnika iz članka 58. stavka 1. prvog podstavka točke (d) Uredbe (EU) 2021/2115.

2. Za operacije zelene berbe iz članka 58. stavka 1. prvog podstavka točke (c) Uredbe (EU) 2021/2115, operativni događaj za devizni tečaj dan je na koji se provodi operacija zelene berbe.

3. Za destilaciju nusproizvoda proizvodnje vina koja se provodi u skladu s ograničenjima utvrđenima u dijelu II. odjeljku D Priloga VIII. Uredbi (EU) br. 1308/2013, kako je navedeno u članku 58. stavku 1. prvom podstavku točki (g) Uredbe (EU) 2021/2115, operativni događaj za devizni tečaj prvi je dan financijske godine u kojoj je nusproizvod isporučen.

4. Za ulaganja iz članka 58. stavka 1. prvog podstavka točaka (b), (e) i (m) Uredbe (EU) 2021/2115, operativni događaj za devizni tečaj je 1. siječnja godine u kojoj je donesena odluka o dodjeli potpore.

5. Za vrste intervencija iz članka 58. stavka 1. prvog podstavka točaka (f), (h), (i), (j) i (k) Uredbe (EU) 2021/2115, operativni događaj za devizni tečaj je predzadnji devizni tečaj koji je Europska središnja banka utvrdila prije mjeseca za koji se prijavljuje rashod ili namjenski prihod.

▼ M1*Članak 31.a***Pčelarski programi**

Za iznose plaćene kao potpora u okviru pčelarskih programa u skladu s člankom 55. Uredbe (EU) 1308/2013 operativni događaj za devizni tečaj je 1. siječnja godine u kojoj je izvršeno plaćanje.

▼ B*Članak 32.***Iznosi i plaćanja potpore povezani s provedbom programa u školama**

Za potporu odobrenu za provedbu programa u školama iz dijela II. glave I. poglavlja II. odjeljka I. Uredbe (EU) br. 1308/2013, operativni događaj za devizni tečaj je 1. siječnja koji prethodi predmetnoj školskoj godini.

*Članak 33.***Potpore strukturnog ili okolišnog karaktera**

Za potporu ruralnom razvoju koja se isplaćuje u skladu s glavom III. poglavljem IV. Uredbe (EU) 2021/2115 i za plaćanja koja se odnose na mjere odobrene na temelju Uredbe (EU) br. 1305/2013, operativni događaj za devizni tečaj je 1. siječnja godine u kojoj je donesena odluka o dodjeli potpore.

Međutim, kad se prema pravilima Unije plaćanja iznosa iz prvog podstavka rasporede na više godina, operativni događaj za devizni tečaj za svaki godišnji obrok je 1. siječnja godine za koju se isplaćuje predmetni obrok.

*Članak 34.***Drugi iznosi i cijene**

Za cijene ili iznose osim onih iz članaka od 30. do 33. ili iznose povezane s tim cijenama koji su u zakonodavstvu Unije ili u natječajnom postupku izraženi u eurima, operativni događaj za devizni tečaj dan je na koji je nastupila jedna od sljedećih pravnih radnji:

- (a) za kupnju, kad je zaprimljena valjana ponuda;
- (b) za prodaju, kad je zaprimljena valjana ponuda;
- (c) za povlačenje proizvoda, dan povlačenja;
- (d) za operacije neubiranja i zelene berbe, dan na koji se provodi operacija neubiranja i zelene berbe;
- (e) za troškove prijevoza, prerade ili javnog skladištenja te za iznose dodijeljene za studije u okviru natječajnog postupka, zadnji dan za podnošenje ponuda;

▼B

- (f) za bilježenje cijena, iznosa ili ponuda na tržištu, dan za koji je zabilježena cijena, iznos ili ponuda;
- (g) za kazne zbog neusklađenosti s poljoprivrednim zakonodavstvom, datum akta nadležnog tijela kojim se utvrđuju činjenice.

*Članak 35.***Plaćanje predujmova**

Za predujmove, operativni događaj za devizni tečaj je operativni događaj koji se primjenjuje na cijenu ili iznos na koje se predujam odnosi, ako taj događaj nastupi do trenutka plaćanja predujma ili, u drugim slučajevima, datum utvrđivanja predujma u eurima, ili, ako se to ne dogodi, datum plaćanja predujma. Operativni događaj za devizni tečaj primjenjuje se na predujmove ne dovodeći u pitanje primjenu operativnog događaja za predmetnu cijenu ili iznos na ukupnu cijenu ili iznos.

*Članak 36.***Sredstva osiguranja**

Za sredstva osiguranja, operativni događaj za devizni tečaj je datum polaganja sredstva osiguranja.

Međutim, primjenjuju se sljedeće iznimke:

- (a) za sredstva osiguranja koja se odnose na predujmove, operativni događaj za devizni tečaj je operativni događaj kako je definiran za iznos predujma ako je taj događaj nastupio do trenutka plaćanja sredstva osiguranja;
- (b) za sredstva osiguranja koja se odnose na podnošenje ponuda, operativni događaj za devizni tečaj je dan podnošenja ponude;
- (c) za sredstva osiguranja koja se odnose na izvršenje ponuda, operativni događaj za devizni tečaj posljednji je dan poziva na dostavu ponuda.

*Članak 37.***Određivanje deviznog tečaja**

Kad je operativni događaj utvrđen zakonodavstvom Unije, devizni tečaj koji se primjenjuje zadnji je tečaj koji je Europska središnja banka utvrdila prije prvog dana mjeseca u kojem je nastupio operativni događaj.

Međutim, u sljedećim slučajevima primjenjuje se:

- (a) u slučajevima iz članka 29. stavka 2. ove Uredbe u kojima je operativni događaj za devizni tečaj prihvaćanje carinske deklaracije, tečaj iz članka 53. stavka 1. Uredbe (EU) br. 952/2013;

▼B

- (b) za rashode javne intervencije nastale u kontekstu operacija javnog skladištenja, tečaj koji proizlazi iz primjene članka 3. stavka 2. Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 906/2014 ⁽¹⁾.

*Članak 38.***Kontrola transakcija**

Iznosi u eurima koji proizlaze iz primjene glave IV. poglavlja III. Uredbe (EU) 2021/2116 pretvaraju se, prema potrebi, u nacionalne valute primjenom deviznog tečaja koji se primjenjuje na prvi radni dan godine u kojoj počinje razdoblje kontrole kako je objavljen je u seriji C *Službenog lista Europske unije*.

*POGLAVLJE VI.***Prijelazne i završne odredbe****▼M2***Članak 39.***Prijelazne odredbe**

1. Ako agencija za plaćanja koja je akreditirana u skladu s Uredbom (EU) br. 1306/2013 preuzme odgovornost za rashode za koje prethodno nije bila odgovorna, ona se akreditira za nove odgovornosti do 1. siječnja 2023.
2. Na mjere navedene u Prilogu VI. Delegiranoj uredbi (EU) br. 907/2014 ne primjenjuje se sustav kontrole utvrđen u glavi IV. poglavlju III. Uredbe (EU) 2021/2116.

▼B*Članak 40.***Stavljanje izvan snage**

Delegirana uredba (EU) br. 907/2014 stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2023.

Međutim:

▼M2

- (a) članak 5., članak 5.a, članak 7. stavci 3. i 4., članak 10., članak 11. stavak 1. drugi podstavak, članak 11. stavak 2., članak 12., članak 13. i članak 41. stavak 5. te delegirane uredbe nastavljaju se primjenjivati:
 - i. u odnosu na nastale rashode i izvršena plaćanja za sheme potpore na temelju Uredbe (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ za kalendarsku godinu 2022. i ranije;

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 906/2014 od 11. ožujka 2014. o dopuni Uredbe (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu rashoda za javne intervencije (SL L 255, 28.8.2014., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 637/2008 i Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 (SL L 347, 20.12.2013., str. 608.).

▼M2

- ii. za mjere provedene do 31. prosinca 2022. na temelju uredbi (EU) br. 228/2013, (EU) br. 229/2013, (EU) br. 1308/2013 i (EU) br. 1144/2014;
- iii. za programe potpore iz članka 5. stavka 6. prvog podstavka točke (c) i članka 5. stavka 7. Uredbe (EU) 2021/2117 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, u odnosu na nastale rashode i izvršena plaćanja za operacije provedene na temelju Uredbe (EU) br. 1308/2013 nakon 31. prosinca 2022. i do isteka tih programa potpore; i
- iv. u pogledu EPFRR-a, u odnosu na rashode korisnika i plaćanja koja je izvršila agencija za plaćanja u okviru provedbe programa ruralnog razvoja u skladu s Uredbom (EU) br. 1305/2013.

▼B

- (b) članak 13. te uredbe nastavlja se primjenjivati za povrate koji su u tijeku, a pokrenuti su na temelju članka 54. Uredbe (EU) br. 1306/2013.

*Članak 41.***Stupanje na snagu i primjena**

Ova Uredba stupa na snagu sedmog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2023.

Međutim, članak 39. primjenjuje se od dana stupanja na snagu ove Uredbe.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2021/2117 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. o izmjeni uredaba (EU) br. 1308/2013 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda, (EU) br. 1151/2012 o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode, (EU) br. 251/2014 o definiciji, opisivanju, prezentiranju, označivanju i zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla aromatiziranih proizvoda od vina i (EU) br. 228/2013 o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u najudaljenijim regijama Unije (SL L 435, 6.12.2021., str. 262.).

PRILOG I.

Akreditacijski kriteriji za agencije za plaćanja iz članka 1. stavka 2.**1. UNUTARNJE OKRUŽENJE****(A) Organizacijska struktura**

Organizacijska struktura agencije za plaćanja omogućuje izvršavanje sljedećih glavnih funkcija u pogledu rashoda EFJP-a i EPFRR-a:

- i. odobravanje i kontrola plaćanja kako bi se utvrdilo je li iznos koji treba isplatiti korisniku u skladu s pravilima Unije, što posebno uključuje administrativne kontrole i kontrole na terenu;
- ii. izvršenje plaćanja odobrenog iznosa korisnicima (ili njihovim opunomoćenicima) ili, u slučaju ruralnog razvoja, dijela sufinanciranja Unije;
- iii. računovodstveno evidentiranje svih plaćanja u odvojenim računima agencije za plaćanja za rashode EFJP-a i EPFRR-a u obliku informacijskog sustava i priprema periodičnih sažetaka rashoda, uključujući mjesečne (za EFJP), tromjesečne (za EPFRR) i godišnje izjave Komisiji. U računima agencije za plaćanja evidentira se i imovina koja se financira iz EFJP-a i EPFRR-a, što se posebno odnosi na interventne zalihe, neporavnane predujmove, sredstva osiguranja i dužnike;
- iv. kad je riječ o vrstama intervencija iz Uredbe (EU) 2021/2115, organizacijskom strukturom agencije za plaćanja osigurano je izvješćivanje o uspješnosti u odnosu na pokazatelje ostvarenja, za potrebe godišnjeg poravnanja s obzirom na uspješnost iz članka 54. Uredbe (EU) 2021/2116, i izvješćivanje o uspješnosti u odnosu na pokazatelje rezultata, za praćenje uspješnosti u višegodišnjem razdoblju iz članka 134. Uredbe (EU) 2021/2115, čime se dokazuje usklađenost s člankom 37. Uredbe (EU) 2021/2116.

U okviru organizacijske strukture agencije za plaćanja predviđena je jasna podjela ovlasti i odgovornosti na svim operativnim razinama te odvajanje funkcija iz točaka i., ii. i iii. prvog stavka, čije odgovornosti moraju biti definirane u organizacijskoj shemi koja uključuje linije odgovornosti. Organizacijska struktura uključuje tehničke službe i službu unutarnje revizije iz točke 4.

(B) Standardi koji se odnose na ljudske resurse

Agencija za plaćanja pokazuje predanost integritetu i etičkim vrijednostima. Sve upravljačke razine u okviru svojih uputa, svojim djelovanjem i ponašanjem poštuju integritet i etičke vrijednosti. Integritet i etičke vrijednosti utvrđeni su u standardima ponašanja i razumiju se na svim razinama organizacije te ih razumiju vanjski pružatelji usluga i korisnici. Uspostavljeni su postupci za ocjenu usklađenosti pojedinaca i subjekata sa standardima ponašanja i pravodobnu reakciju u slučaju odstupanja. Osim toga, agencija za plaćanja pokazuje predanost privlačenju, razvoju i zadržavanju kompetentnih pojedinaca u skladu sa svojim ciljevima.

Agencija za plaćanja posebno osigurava:

- i. odgovarajuće ljudske resurse za obavljanje poslova te odgovarajuće tehničke vještine na različitim operativnim razinama;

▼B

- ii. raspodjelu dužnosti na način da nijedan djelatnik nema više od jedne odgovornosti za odobravanje, plaćanje ili računovodstveno evidentiranje iznosa na teret EFJP-a ili EPFRR-a te da nijedan djelatnik te zadaće ne obavlja bez nadzora;
- iii. definiranje odgovornosti svakog djelatnika u pisanom opisu radnog mjesta, uključujući financijska ograničenja njegovih ovlasti. Potonje može biti definirano u sustavu;
- iv. odgovarajuće osposobljavanje osoblja na svim operativnim razinama, uključujući jačanje svijesti o prijevarama, i provedbu politike rotiranja osoblja na osjetljivim položajima ili, u protivnom, pojačanog nadzora;
- v. poduzimanje odgovarajućih mjera radi izbjegavanja i otkrivanja mogućih rizika od sukoba interesa u smislu članka 61. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 u pogledu izvršavanja funkcija agencije za plaćanja u odnosu na osobe s utjecajem i na osjetljivim položajima u agenciji za plaćanja i izvan nje. Ako postoji rizik od sukoba interesa, uspostavljene su mjere kojima se osigurava primjena tog članka.

(C) Procjena rizika

Agencija za plaćanja osigurava:

- i. utvrđivanje ciljeva agencije za plaćanja kako bi se omogućilo utvrđivanje i procjena rizika povezanih s tim ciljevima;
- ii. utvrđivanje rizika za postizanje njezinih ciljeva, uključujući moguće nepravilnosti ili prijevare, te analizu tih rizika radi utvrđivanja načina upravljanja rizikom;
- iii. u pogledu rizika od mogućih prijevara, strategiju za borbu protiv prijevara koja uključuje mjere za suzbijanje prijevara i svih nezakonitih aktivnosti koje utječu na financijske interese Unije. Te mjere uključuju sprečavanje i otkrivanje prijevara te uvjete za istraživanje prijevara i mjere za ispravljanje prijevara i odvrćanje, s proporcionalnim i odvrćajućim sankcijama;
- iv. provedbu mjera za sprečavanje i ublažavanje rizika;
- v. utvrđivanje i ocjenjivanje promjena koje bi mogle znatno utjecati na sustav unutarnje kontrole;
- vi. redovito preispitivanje procjene rizika i mjera uspostavljenih za sprečavanje ili ublažavanje utvrđenih rizika.

(D) Delegiranje

(D.1.) Ako se bilo koja od zadaća agencije delegira drugom tijelu u skladu s člankom 9. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/2116, moraju se ispuniti sljedeći uvjeti:

- i. agencija za plaćanja mora s navedenim tijelom sklopiti pisani sporazum u kojem se, osim delegiranih zadaća, navodi priroda informacija i popratnih dokumenata koje treba dostaviti agenciji za plaćanja i rok za dostavu. Sporazum agenciji za plaćanja mora omogućiti usklađenost s akreditacijskim kriterijima;
- ii. agencija za plaćanja u svakom slučaju ostaje odgovorna za učinkovito upravljanje predmetnim fondovima. Ona je i dalje u potpunosti odgovorna za zakonitost i pravilnost osnovnih transakcija, uključujući zaštitu financijskih interesa Unije, te za prijavu odgovarajućih rashoda Komisiji i pripremu odgovarajuće računovodstvene dokumentacije;

▼B

- iii. odgovornosti i obveze drugog tijela, posebno u pogledu kontrole i provjere usklađenosti s pravilima Unije, jasno su utvrđene;
- iv. agencija za plaćanja osigurava da drugo tijelo ima učinkovite sustave koji omogućuju zadovoljavajuće obavljanje njegovih zadaća;
- v. drugo tijelo izrijeком potvrđuje agenciji za plaćanja da izvršava svoje zadaće te opisuje sredstva kojima se pritom koristi;
- vi. agencija za plaćanja redovito preispituje delegirane zadaće kako bi se uvjerila da se posao obavlja na zadovoljavajući način i da je u skladu s pravilima Unije.

(D.2.) Uvjeti utvrđeni u točki (D.1.) podtočkama i., ii., iii. i v. primjenjuju se *mutatis mutandis* u slučajevima kad funkcije agencije za plaćanja obavlja drugo tijelo u okviru svojih redovnih zadaća na temelju nacionalnog zakonodavstva.

2. KONTROLNE AKTIVNOSTI

(A) Postupci odobravanja zahtjeva

Agencija za plaćanja donosi postupke kako bi osigurala usklađenost sa sljedećim pravilima:

- i. agencija za plaćanja utvrđuje detaljne postupke za zaprimanje, evidentiranje i obradu zahtjeva, uključujući opis svih dokumenata i informacijskih sustava koji će se koristiti;
- ii. svaki djelatnik koji je odgovoran za odobravanje ima na raspolaganju detaljan kontrolni popis za provjere koje mora napraviti i u popratnoj dokumentaciji zahtjeva potvrđuje da su provjere obavljene. Ta potvrda može biti u elektroničkom obliku. Postoji dokaz da viši član osoblja provodi sustavnu provjeru rada koja se temelji na uzorku, sustavu ili planu;
- iii. plaćanje zahtjeva odobrava se tek nakon što se provedu dostatne provjere kako bi se osigurala usklađenost s pravilima Unije.
- iv. Te provjere uključuju provjere propisane relevantnim propisom kojim je uređena mjera u okviru koje se zahtijeva potpora i provjere propisane člankom 59. Uredbe (EU) 2021/2116 radi sprečavanja i otkrivanja prijevara i nepravilnosti, posebno uzimajući u obzir postojeće rizike. Za EPFRR postoje dodatni postupci za provjeru poštovanja uvjeta za dodjelu potpore, uključujući ugovaranje, te usklađenosti sa svim primjenjivim pravilima Unije i nacionalnim pravilima, uključujući pravila utvrđena u strateškom planu u okviru ZPP-a;
- v. rukovodstvo agencije za plaćanja na odgovarajućoj razini redovito se i pravodobno obavješćuje o rezultatima administrativnih kontrola i kontrola na terenu kako bi se dostatnost tih kontrola mogla uvijek uzeti u obzir prije obračuna zahtjeva;

▼B

- vi. obavljeni posao detaljno se navodi u izvješću priloženom svakom zahtjevu, seriji zahtjeva, ili, prema potrebi, u izvješću koje obuhvaća jednu tržišnu godinu. Izvješću se prilaže i potvrda o prihvatljivosti odobrenih zahtjeva te o prirodi, opsegu i ograničenjima obavljenog posla. Ta potvrda može biti u elektroničkom obliku. Osim toga, za EPFRR potvrđuje se poštovanje kriterija za dodjelu potpore, uključujući ugovaranje, te usklađenost sa svim primjenjivim pravilima Unije i nacionalnim pravilima, uključujući pravila utvrđena u strateškom planu u okviru ZPP-a. Ako fizičke ili administrativne kontrole nisu bile iscrpne, već su izvršene na uzorku zahtjeva, navode se odabrani zahtjevi, opisuje se metoda uzimanja uzoraka te rezultati svih pregleda i mjere poduzete u pogledu odstupanja i nepravilnosti. Popratni dokumenti (u papirnatom ili elektroničkom obliku) pružaju dostatno jamstvo da su obavljene sve propisane provjere prihvatljivosti odobrenih zahtjeva;
- vii. ako dokumente (u papirnatom ili elektroničkom obliku) povezane s odobrenim zahtjevima i provedenim kontrolama zadržavaju druga tijela, ta tijela i agencija za plaćanja utvrđuju postupke kojima se osigurava da se ti dokumenti ili elektroničke evidencije čuvaju i da budu dostupni agenciji za plaćanja.

(B) Postupci plaćanja

Agencija za plaćanja donosi potrebne postupke kojima se osigurava da se plaćanja izvršavaju samo na bankovne račune korisnika ili njihovih opunomoćenika. Plaćanje izvršava banka agencije za plaćanja ili, prema potrebi, vladin ured za plaćanja, u roku od pet radnih dana od datuma terećenja EFJP-a ili EPFRR-a. Donose se postupci kojima se osigurava da se plaćanja za koja nisu izvršeni prijenosi ne prijavljuju EFJP-u i EPFRR-u radi nadoknade. Ako su takva plaćanja već prijavljena EFJP-u ili EPFRR-u, treba ih ponovno knjižiti u korist tih fondova u sljedećim mjesečnim/tromjesečnim izjavama ili najkasnije u godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji. Plaćanja se ne izvršavaju u gotovini. Odobrenje koje daje ovlašteni djelatnik i/ili njegov nadređeni može biti i u elektroničkom obliku, pod uvjetom da je osigurana primjerena razina sigurnosti i da je identitet potpisnika unesen u elektroničku evidenciju.

(C) Računovodstveni postupci

Agencija za plaćanja donosi sljedeće postupke:

- i. računovodstvenim postupcima osigurava se potpunost, točnost i pravodobnost mjesečnih (za EFJP), tromjesečnih (za EPFRR) i godišnjih izjava te otkrivanje i ispravljanje svih pogrešaka i propusta, posebno putem provjera i usklađenja koji se obavljaju u redovitim vremenskim razmacima;
- ii. računovodstvom za interventne zalihe osigurava se da se u svakoj fazi, od prihvaćanja ponude do fizičkog raspolaganja proizvodom, količine i povezani troškovi pravilno i brzo obrade i evidentiraju na točnom računu po prepoznatljivim serijama, u skladu s primjenjivim propisima, te da se u svakom trenutku može odrediti količina i priroda zaliha na svakoj lokaciji.

(D) Postupci izvješćivanja o uspješnosti

U pogledu vrsta intervencija iz Uredbe ((EU) 2021/2115, agencija za plaćanja osigurava uspostavu informacijskog sustava za elektroničko prikupljanje, evidentiranje i pohranu podataka o svakom zahtjevu i operaciji. Osim toga sustav omogućuje raščlambu podataka o svim relevantnim pokazateljima ostvarenja po

▼B

intervenciji, kako bi iz godišnjeg izvješća o uspješnosti bilo vidljivo da su rashodi nastali u skladu s člankom 37. Uredbe (EU) 2021/2116, kao i podataka o pokazateljima rezultata, uključujući ciljne vrijednosti i ključne etape.

(E) Postupci u vezi s predujmovima i sredstvima osiguranja

Donose se postupci kojima se osigurava sljedeće:

- i. plaćanja predujmova identificiraju se odvojeno u računovodstvenim ili pomoćnim evidencijama;
- ii. jamstva pružaju samo financijske institucije koje ispunjavaju uvjete iz poglavlja IV. ove Uredbe i koje su odobrila nadležna tijela i ostaju važeća do oslobađanja ili aktiviranja na običan zahtjev agencije za plaćanja;
- iii. predujmovi se obračunavaju u propisanim rokovima, a oni za koje je rok prekoračen odmah se identificiraju te se odmah aktiviraju jamstva.

(F) Postupci u vezi s dugovima

Svi kriteriji iz odjeljaka od (A) do (E) primjenjuju se *mutatis mutandis* na pristojbe, aktivirana jamstva, vraćene iznose, namjenske prihode itd. koje agencija za plaćanja mora naplatiti u ime EFJP-a i EPFRR-a.

Agencija za plaćanja uspostavlja sustav za priznavanje svih dospjelih iznosa i njihovo evidentiranje u jedinstvenoj knjizi dužnika do njihova primitka. Knjiga dužnika redovito se pregledava i poduzimaju se mjere za naplatu dospjelih dugova.

(G) Revizijski trag

Informacije u vezi s dokaznom dokumentacijom o odobravanju, računovodstvu i plaćanju zahtjeva, izvješćivanju o uspješnosti te postupanju s predujmovima, sredstvima osiguranja i dugovima na raspolaganju su u agenciji za plaćanja kako bi se u svakom trenutku osigurao dovoljno detaljan revizijski trag.

3. INFORMACIJE I KOMUNIKACIJA**(A) Komunikacija**

Agencija za plaćanja donosi potrebne postupke kojima se osigurava evidentiranje svih izmjena propisa Unije, a posebno primjenjivih stopa potpore, te pravodobno ažuriranje uputa, baza podataka i kontrolnih popisa.

(B) Sigurnost informacijskih sustava

Sigurnost informacijskih sustava certificira se u skladu s normom ISO 27001: Sustavi upravljanja informacijskom sigurnošću – zahtjevi (ISO).

Države članice mogu, podložno odobrenju Komisije, certificirati sigurnost informacijskih sustava u skladu s drugim prihvaćenim normama ako se tim normama jamči razina sigurnosti koja je barem jednakovrijedna razini sigurnosti osiguranoj normom ISO 27001.

Prvi i drugi stavak ne primjenjuju se na agencije za plaćanja odgovorne za upravljanje i kontrolu godišnjih rashoda koji ne premašuju 400 milijuna EUR ako je predmetna država članica obavijestila Komisiju o svojoj odluci da umjesto toga primjenjuje jednu od sljedećih normi:

— ISO 27002: Kodeks prakse za kontrole informacijske sigurnosti (ISO),

▼B

- Bundesamt für Sicherheit in der Informationstechnik: IT-Grundschutzhandbuch/IT Baseline Protection Manual (BSI),
- Udruga za reviziju i kontrolu informacijskog sustava: okvir COBIT (*Control Objectives for Information and Related Technology*).

4. PRAĆENJE**(A) Trajno praćenje putem aktivnosti unutarnje kontrole**

Aktivnosti unutarnje kontrole obuhvaćaju barem sljedeća područja:

- i. praćenje rada tehničkih službi i delegiranih tijela odgovornih za provođenje kontrola i drugih funkcija kako bi se osigurala pravilna provedba propisa, smjernica i postupaka;
- ii. iniciranje promjena sustava kako bi se poboljšali sustavi kontrole općenito;
- iii. pregledavanje tvrdnji i zahtjeva dostavljenih agenciji za plaćanja i drugih informacija koje upućuju na moguće nepravilnosti;
- iv. postupke praćenja radi sprečavanja i otkrivanja prijevара i nepravilnosti, posebno u odnosu na područja rashoda ZPP-a u nadležnosti agencije za plaćanja koja su izložena znatnom riziku od prijevara ili drugih ozbiljnih nepravilnosti.

Trajno praćenje sastavni je dio uobičajenog tekućeg poslovanja agencije za plaćanja. Svakodnevni postupci i aktivnosti kontrole agencije kontinuirano se nadziru na svim razinama kako bi se osigurao dovoljno detaljan revizijski trag.

(B) Posebne procjene putem službe za unutarnju reviziju

Agencija za plaćanja donosi postupke kako bi osigurala usklađenost sa sljedećim pravilima:

- i. služba unutarnje revizije neovisna je o ostalim odjelima agencije za plaćanja i odgovara izravno ravnatelju agencije za plaćanja;
- ii. služba unutarnje revizije provjerava jesu li postupci koje je donijela agencija primjereni kako bi se osigurala provjera usklađenosti s pravilima Unije te točnost, potpunost i pravodobnost računa. Provjere se mogu ograničiti na odabrane mjere i uzorke transakcija pod uvjetom da je planom revizije osigurano da se sva značajna područja, uključujući odjele odgovorne za odobravanje, obuhvate u razdoblju od najviše pet godina;
- iii. rad službe za unutarnju reviziju obavlja se u skladu s međunarodno prihvaćenim standardima i evidentira u radnim dokumentima, a rezultat rada su izvješća i preporuke upućene najvišem rukovodstvu agencije.

*PRILOG II.***Akreditacijski kriteriji za koordinacijska tijela iz članka 2. stavka 3. u pogledu sastavljanja godišnjeg izvješća o uspješnosti****1. INFORMACIJE I KOMUNIKACIJA****(A) Komunikacija**

Koordinacijsko tijelo donosi potrebne postupke kojima se osigurava evidentiranje svih izmjena propisa Unije i pravodobno ažuriranje uputa i baza podataka.

(B) Sigurnost informacijskih sustava

Sigurnost informacijskih sustava certificira se u skladu s normom ISO 27001: Sustavi upravljanja informacijskom sigurnošću – zahtjevi (ISO).

Države članice mogu, podložno odobrenju Komisije, certificirati sigurnost informacijskih sustava u skladu s drugim prihvaćenim normama ako se tim normama jamči razina sigurnosti koja je barem jednakovrijedna razini sigurnosti osiguranoj normom ISO 27001. Ako agencija za plaćanja ima ulogu koordinacijskog tijela, njezina certifikacija ispunjava taj uvjet.

PRILOG III.

Obveze agencija za plaćanja iz članka 3. stavka 1.**I. OBVEZE AGENCIJA ZA PLAĆANJA****A Provjere****1. Učestalost i reprezentativnost**

Svako se mjesto skladištenja pregledava najmanje jedanput godišnje u skladu s pravilima iz dijela II., pri čemu se posebno provjerava:

- (a) postupak za prikupljanje informacija o javnom skladištenju;
- (b) usklađenost knjigovodstvenih podataka koje skladištar drži u skladištu s informacijama koje su poslane agenciji za plaćanja;
- (c) fizička prisutnost utvrđuje se dovoljno reprezentativnim fizičkim pregledom kojim je obuhvaćena barem količina navedena u dijelu II. i koji omogućuje donošenje zaključka o prisutnosti ukupnih količina navedenih u evidencijama zaliha;
- (d) provjere kvalitete obuhvaćaju vizualnu, mirisnu i/ili organoleptičku provjeru te, u slučaju sumnje, detaljne analize.

2. Dodatne provjere

Ako je tijekom fizičkog pregleda otkrivena nepravilnost, pregledava se dodatna količina interventnih zaliha primjenom iste metode. Pregled se po potrebi može proširiti na vaganje svih proizvoda u seriji ili skladištu.

B Inspekcijska izvješća**1. Interno tijelo za kontrole agencije za plaćanja ili tijelo koje je ona ovlastila sastavlja izvješće o svakoj provedenoj provjeri ili fizičkom pregledu.****2. Izvješće sadržava barem sljedeće informacije:**

- (a) ime skladištara, adresu skladišta i opis pregledanih serija;
- (b) datum i vrijeme početka i kraja inspekcije;
- (c) mjesto gdje je provedena inspekcija te opis uvjeta skladištenja, pakiranja i pristupa;
- (d) pune podatke o osobama koje provode inspekciju, njihov status i ovlasti;
- (e) poduzete inspekcijske mjere i postupke primijenjene za utvrđivanje volumena, kao što su mjerne metode, izračuni, međurezultati i konačni rezultati, i izvedene zaključke;
- (f) za svaku uskladištenu seriju ili kvalitetu, količinu u knjigama agencije za plaćanja, količinu u knjigama skladišta i sva odstupanja između tih knjiga;

▼B

- (g) za svaku fizički pregledanu seriju ili kvalitetu, informacije iz točke (f) te količinu potvrđenu na terenu sa svim odstupanjima, broj serije ili kvalitete, palete, kutije, silose, bačve ili druge uključene spremnike i masu (prema potrebi i neto i bruto) ili volumen;
 - (h) izjave skladištara ako postoje odstupanja ili razlike;
 - (i) mjesto, datum i potpis osobe koja je sastavila izvješće te skladištara ili njegova predstavnika;
 - (j) u slučaju nepravilnosti, provedene proširene preglede, uključujući postotak uskladištenih količina koje su obuhvaćene proširenim pregledom, utvrđena odstupanja i dana objašnjenja.
3. Izvješća se odmah šalju voditelju odjela agencije za plaćanja zaduženog za računovodstvo.
- Računi agencije za plaćanja ispravljaju se odmah po primitku izvješća uzimajući u obzir utvrđena odstupanja i razlike.
4. Izvješća su dostupna osoblju Komisije i osobama koje je ona ovlastila.
5. Agencija za plaćanja sastavlja sažetak izvješća u kojem se navode:
- (a) izvršene provjere, jasno navodeći što su od toga fizički pregledi (provjere zaliha),
 - (b) provjerene količine,
 - (c) utvrđene nepravilnosti u odnosu na mjesečne i godišnje izjave te razlozi tih nepravilnosti.

Provjerene količine i utvrđene nepravilnosti navode se za svaki predmetni proizvod, izraženo u obliku mase ili volumena te kao postotak ukupnih uskladištenih količina.

U sažetku se odvojeno navode provedene provjere kvalitete uskladištenih proizvoda. On se Komisiji šalje istodobno s godišnjom računovodstvenom dokumentacijom iz članka 9. stavka 3. prvog podstavka točke (a) Uredbe (EU) 2021/2116.

II. POSTUPAK FIZIČKOG PREGLEDA PO SEKTORIMA ZPP-a ZA PROVJERE IZ DIJELA I.

A Maslac

1. Pregledava se uzorak serija koji čini najmanje 5 % ukupne količine na javnom skladištenju. Serije koje treba pregledati odabiru se prije posjeta skladištu na temelju knjigovodstvenih podataka agencije za plaćanja, ali bez najave skladištaru.
2. Prisutnost odabranih serija i njihov sastav provjeravaju se na terenu:
 - (a) utvrđivanjem kontrolnih brojeva serija i kutija na temelju evidencije o otkupu ili ulazu u skladište,
 - (b) vaganjem palete (jedna od 10) i kutija (jedna po paleti),
 - (c) vizualnom provjerom sadržaja kutije (jedna od pet paleta),
 - (d) provjerom stanja ambalaže.

▼B

3. Opis fizički pregledanih serija i svih primijećenih nedostataka navodi se u inspekcijskom izvješću.

B Obrano mlijeko u prahu

1. Pregledava se uzorak serija koji čini najmanje 5 % količine na javnom skladištenju. Serije koje treba pregledati odabiru se prije posjeta skladištu na temelju knjigovodstvenih podataka agencije za plaćanja, ali bez najave skladištaru.
2. Prisutnost odabranih serija i njihov sastav provjeravaju se na terenu:
 - (a) utvrđivanjem kontrolnih brojeva serija i vreća na temelju evidencije o otkupu ili ulazu u skladište;
 - (b) vaganjem paleta (jedna od 10) i vreća (jedna od 10);
 - (c) vizualnom provjerom sadržaja vreće (jedna od pet paleta);
 - (d) provjerom stanja ambalaže.
3. Opis fizički pregledanih serija i svih primijećenih nedostataka navodi se u inspekcijskom izvješću.

C Žitarice i riža

1. Postupak fizičkog pregleda

Pregled se provodi na sljedeći način:

 - (a) Odabir spremnika ili skladišnih prostora za provjeru koji čine najmanje 5 % ukupne količine žitarica ili riže na javnom skladištenju.

Odabir se temelji na evidencijama zaliha agencije za plaćanja, bez najave skladištaru.
 - (b) Fizički pregled:
 - i. provjera prisutnosti žitarica ili riže u odabranim spremnicima ili skladišnim prostorima;
 - ii. identifikacija žitarica ili riže;
 - iii. provjera uvjeta skladištenja i provjera kvalitete uskladištenih proizvoda prema uvjetima utvrđenima Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2016/1238 ⁽¹⁾;
 - iv. usporedba mjesta skladištenja i uskladištenih žitarica ili riže s evidencijom zaliha skladišta;
 - v. procjena uskladištenih količina metodom koju je prethodno odobrila agencija za plaćanja, čiji se opis nalazi u glavnom uredu agencije.
2. Postupak u slučaju utvrđenih odstupanja

Pri provjeri volumena dopušteno je određeno odstupanje.

Stoga se u slučaju skladištenja žitarica ili riže u silosima ili njihova podnog skladištenja pravila utvrđena u Prilogu IV, odjeljku II. primjenjuju kad se masa uskladištenih proizvoda zabilježena tijekom fizičkog pregleda razlikuje od uknjižene mase za 5 % ili više.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2016/1238 od 18. svibnja 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća s obzirom na javnu intervenciju i potpore za privatno skladištenje (*SL L 206, 30.7.2016., str. 15.*).

▼B

Ako su žitarice ili riža pohranjene u skladištu, mogu se evidentirati količine izvagane pri ulazu u skladište umjesto količina dobivenih na temelju procjene volumena ako potonja ne osigurava potrebnu razinu točnosti i ako razlika između dviju vrijednosti nije pretjerano velika.

Agencija za plaćanja koristi se tom opcijom na vlastitu odgovornost kad okolnosti predmetnog slučaja to opravdavaju. Ona to navodi u inspeksijskom izvješću na temelju sljedećeg indikativnog modela:

ŽITARICE – PREGLED ZALIHA

Proizvod:	Skladištar: Skladište, silos: Broj ćelije:	Datum:
Serijski broj	Količina navedena u evidenciji zaliha	

(a) Zalihe u silosu

Broj komore	Volumen naveden u specifikaciji m ³ (A)	Zabilježeni slobodni volumen m ³ (B)	Volumen uskladištenih žitarica m ³ (A–B)	Zabilježena specifična težina kg/hl = 100	Masa žitarica ili riže

Ukupno (a): ...

(b) Zalihe u podnom skladištu

	Skladišni prostor br.		Skladišni prostor br.		Skladišni prostor br.	
Pokrivena površina ...	...	...	...	...	...	...
Visina ...	m ²	...	m ²	...	m ²	...
	...	m ³	...	m ³	...	m ³
	...	...	...	...	...	...
	...m		...m		...m	
Ispravci ...	... m ³		... m ³		... m ³	
Volumen ...	... m ³		... m ³		... m ³	
Specifična težina ...	... kg/hl		... kg/hl		... kg/hl	
Ukupna masa	...tona		...tona		...tona	

Ukupno (b): ...

Ukupna masa u skladištu: ...

Razlika u odnosu na uknjiženu vrijednost: ...

U % ...

..., [datum]

... (Pečat i potpis)

Inspektor agencije za plaćanja:

▼B**D Govedina i teletina**

1. Pregledava se uzorak serija koji čini najmanje 5 % ukupne količine na javnom skladištenju. Serije koje treba pregledati odabiru se prije posjeta skladištu na temelju knjigovodstvenih podataka agencije za plaćanja, ali bez najave skladištu.
2. Terenska provjera prisutnosti odabranih serija i njihova sastava. Provjera uključuje:
 - (a) za meso s kostima:
 - (i) identifikaciju serija i provjeru broja komada;
 - (ii) provjeru 20 % mase komada za svaku vrstu komada mesa i/ili kvalitetu;
 - (iii) vizualnu provjeru stanja ambalaže.
 - (b) za otkoštено meso:
 - i) identifikaciju serija i paleta te provjeru broja kutija;
 - ii) provjeru težine 10 % paleta ili posuda;
 - iii) provjeru težine 10 % kutija iz svake izvagane palete;
 - iv) vizualnu provjeru sadržaja kutija i stanja ambalaže u svakoj kutiji.

Palete se odabiru uzimajući u obzir različite vrste komada mesa u skladištu.
3. Opis fizički pregledanih serija i svih primijećenih nedostataka navodi se u inspekcijskom izvješću.

PRILOG IV.

Obveze i opća načela u vezi s odgovornostima skladištara koji se uključuju u ugovore o skladištenju između agencija za plaćanja i skladištara iz članka 3. stavka 2.

I. OPĆE OBVEZE SKLADIŠTARA

Skladištari su odgovorni za osiguravanje odgovarajućeg čuvanja proizvoda obuhvaćenih interventnim mjerama Unije. U protivnom snose financijske posljedice.

Na svakom mjestu skladištenja skladištari osiguravaju dostupnost plana skladišta i dimenzija svakog silosa ili skladišnog prostora.

Žitarice i riža skladište se tako da se može provjeriti njihov volumen.

II. KVALITETA PROIZVODA

Ako se kvaliteta interventnih proizvoda u skladištu pogorša zbog loših ili nepri-mjerenih uvjeta skladištenja, gubitke snosi skladištar i oni se u računima javnog skladištenja knjiže kao gubici nastali zbog pogoršanja kvalitete proizvoda uzro-kovanog uvjetima skladištenja.

III. MANJAK

1. Skladištar je odgovoran za sva odstupanja između količina u skladištu i podataka u izjavama o skladištenju koje šalje agenciji za plaćanja.
2. Ako manjak prelazi količine koje su dopuštene u okviru relevantnih granica dopuštenog odstupanja, u skladu s člankom 4., Prilogom III. dijelom II. odjeljkom C točkom 2. i Prilogom V. ili na temelju sektorskog poljoprivrednog zakonodavstva, ukupni se iznos naplaćuje skladištaru kao neidentificirani gubitak. Skladištari koji osporavaju manjak mogu zahtijevati da se proizvod izvaže ili izmjeri i u tom slučaju sami snose povezane troškove, osim ako se utvrdi da su navedene količine stvarno prisutne ili da razlika ne premašuje odgovarajuće granice dopuštenog odstupanja; u tom slučaju trošak vaganja ili mjerenja snosi agencija za plaćanja.

Granice dopuštenog odstupanja utvrđene u Prilogu III. dijelu II. odjeljku C točki 2. primjenjuju se ne dovodeći u pitanje druge granice dopuštenog odstupanja iz prvog stavka ove točke.

IV. POPRATNI DOKUMENTI TE MJESEČNE I GODIŠNJE IZJAVE**1. Popratni dokumenti i mjesečne izjave**

- (a) Dokumenti koji se odnose na ulaz, skladištenje i izlaz proizvoda upotrijebljeni za sastavljanje godišnje računovodstvene dokumentacije moraju biti u posjedu skladištara i sadržavati barem sljedeće podatke:
 - i. mjesto skladištenja (uz identifikaciju spremnika ili bačve ako je to relevantno);
 - ii. količinu prenesenu iz prethodnog mjeseca;
 - iii. ulaze i izlaze po seriji;
 - iv. zalihe na kraju razdoblja.

▼B

Ti dokumenti omogućuju u svakom trenutku preciznu identifikaciju količina u skladištu i u njima se uzimaju u obzir otkupi i prodaje koji su ugovoreni, ali odgovarajuće zalihe još nisu ušle u skladište odnosno izašle iz skladišta.

- (b) Dokumente koji se odnose na ulaz, skladištenje i izlaz proizvoda skladištar šalje agenciji za plaćanja barem jedanput mjesečno zajedno sa sažetkom mjesečne izjave o zalihama. Moraju biti u posjedu agencije za plaćanja prije desetog dana u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca na koji se odnosi izjava o zalihama.
- (c) Obrazac sažetka mjesečne izjave o zalihama (indikativni model) nalazi se u nastavku. Agencije za plaćanja dostavljaju ga skladištarima u elektroničkom obliku.

Mjesečna izjava o zalihama

Proizvodi:		Skladištar: Skladište: Br.: Adresa:		Mjesec:	
Serija	Opis	Količina (kg, tona, hl, kutija, artikala itd.)		Datum	Napomene
		Ulaz	Izlaz		
	Prenesena količina				
	Količina za prijenos				

(Pečat i potpis)

Mjesto i datum:

Ime:

2. Godišnja izjava

- (a) Skladištar priprema godišnju izjavu o zalihama na temelju mjesečnih izjava opisanih u točki 1. Šalje ih agenciji za plaćanja najkasnije do 15. listopada nakon zaključivanja obračunske godine.
- (b) U godišnjoj izjavi o zalihama navodi se sažetak količina u skladištu, raščlanjeno po proizvodima i mjestima skladištenja, te se za svaki proizvod navode uskladištene količine, brojevi serija (osim u slučaju žitarica), godina ulaza u skladište te objašnjenje utvrđenih nepravilnosti.
- (c) Obrazac sažetka godišnje izjave o zalihama (indikativni model) nalazi se u nastavku.

Agencije za plaćanja dostavljaju ga skladištarima u elektroničkom obliku.

Godišnja izjava o zalihama

Proizvodi:		Skladištar: Skladište: Br.: Adresa:	Godina:
Serijska	Opis	Uknjižena količina i/ili masa	Napomene

(Pečat i potpis)

Mjesto i datum:

Ime:

V. RAČUNALNA EVIDENCIJA ZALIHA I DOSTUPNOST INFORMACIJA

Ugovori o javnom skladištenju sklopljeni između agencije za plaćanja i skladištara sadržavaju odredbe koje jamče usklađenost sa zakonodavstvom Unije.

Njima se zahtijeva sljedeće:

- (a) vođenje računalnih evidencija o interventnim zaliham;
- (b) izravna i trenutna dostupnost trajnog popisa zaliha;
- (c) stalna dostupnost svih dokumenata koji se odnose na ulaz, skladištenje i izlaz zaliha te knjigovodstvenih dokumenata i evidencija sastavljenih u skladu s ovom Uredbom koji se nalaze u posjedu skladištara;
- (d) trajni pristup tim dokumentima za osoblje agencije za plaćanja i Komisije te osobe koje su one ovlastile.

VI. OBLIK I SADRŽAJ DOKUMENATA KOJI SE ŠALJU AGENCIJI ZA PLAĆANJA

Oblik i sadržaj dokumenata iz odjeljka IV. određuju se u skladu s člankom 92. Uredbe (EU) 2021/2116.

VII. ČUVANJE DOKUMENATA

Skladištar čuva popratne dokumente povezane sa svim operacijama javnog skladištenja tijekom cijelog razdoblja predviđenog propisima donesenima na temelju članka 92. Uredbe (EU) 2021/2116 za postupke poravnanja računa, ne dovodeći u pitanje odgovarajuće nacionalne odredbe.

*PRILOG V.***Granice dopuštenog odstupanja iz članka 4. stavka 2.**

1. Za količinske gubitke koji proizlaze iz uobičajenih operacija skladištenja provedenih u skladu s pravilima, za svaki poljoprivredni proizvod koji je predmet mjere javnog skladištenja primjenjuju se sljedeće granice dopuštenog odstupanja:

- (a) žitarice 0,2 %;
- (b) neoljuštena riža, kukuruz 0,4 %;
- (c) obrano mlijeko u prahu 0,0 %;
- (d) maslac 0,0 %;
- (e) govedina i teletina 0,6 %.

2. Postotak dopuštenih gubitaka pri otkoštavanju govedine iznosi 32 %. Taj se postotak primjenjuje na sve količine otkoštene tijekom obračunske godine.

3. Granice dopuštenog odstupanja iz točke 1. određene su kao postotak stvarne mase (bez ambalaže) količina uskladištenih i preuzetih na skladištenje tijekom predmetne obračunske godine, uvećane za količine uskladištene na početku predmetne godine.

Ta dopuštena odstupanja primjenjuju se tijekom fizičkog pregleda zaliha. Računaju se za svaki proizvod na temelju svih količina koje skladišti agencija za plaćanja.

Stvarna masa pri ulazu i izlazu je zabilježena masa umanjena za standardnu masu ambalaže, kako je utvrđena u uvjetima ulaza, ili ako takvi uvjeti nisu utvrđeni, umanjena za prosječnu masu ambalaže koju upotrebljava agencija za plaćanja.

4. Dopuštena odstupanja ne obuhvaćaju gubitke u smislu broja pakiranja ili broja registriranih komada.

5. Gubici koji su posljedica krađe i drugi identificirani gubici ne uključuju se u izračun granica dopuštenog odstupanja iz točaka 1. i 2.